

Rīgas Atkarības profilakses centra atskaite par 2007. gadu

Satura rādītājs

1. Ievads.....	4
2. Rīgas Atkarības profilakses centra struktūra	6
3. Rīgas Atkarības profilakses centra galvenie pasākumi	7
4. Profilakses darba svarīgākie rezultāti.....	8
4.1. Darbs Rīgas Atkarības profilakses centra konsultāciju kabinetos	9
4.1.1. Individuālais profilaktiskais darbs ar jauniešiem un viņu ģimenēm	9
4.1.2. Diskusiju grupas	13
4.1.3. Dienas centrs riska grupas bērniem	15
4.1.4. Jauno līderu atbalsta programma.....	18
4.1.5. Filmu projekts "Radošā darbnīca"	19
4.1.6. Psihosociālās korekcijas un atbalsta grupas.....	19
4.1.7. Supervīzijas uzticības tālruņa darbiniekiem un kabinetu speciālistiem, kas strādā ar klientiem	21
4.2. Izglītojošās programmas	22
4.2.1. Jauno līderu izglītošana.....	23
4.2.2. Atkarības profilakses programmas skolām izstrāde	24
4.2.3. Skolotāju atbalsta grupa skolā	24
4.2.4. Supervīzijas atkarības profilaksē sociālajiem pedagogiem un skolu psihologiem	24
4.2.5. Izglītības programma Centra darbiniekiem "Atkarības profilakse darba vietās"	24
4.2.6. Izglītības programma darbā ar klientiem Centra darbiniekiem	25
4.2.7. Izglītības programma vispārizglītojošo skolu skolotājiem "Konflikti un to risināšana"	25
4.2.8. Atkarības profilakses izglītības programma "Atkarības profilakses iespējas un resursi darba vietā"	25
4.2.9. Atkarības profilakses izglītības programma diakonijas darbiniekiem "Baznīcas iesaistīšanās līdzatkarības problēmas risināšanā"	25
4.2.10. Atkarības profilakses izglītības programma vispārizglītojošo skolu skolotājiem	26
4.2.11. Izglītības programma informātikas skolotājiem	26
4.2.12. Atkarības profilakses izglītības programma policijas darbiniekiem	26
4.2.13. Skolu psihologu, sociālo pedagogu izglītības programma „Motivācijas sarunas”.....	26
4.2.14. Metodiskā apmācība pirmsskolas un sākumskolas skolotājiem „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”	27
4.2.15. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar psihokorekcijas programmu „Riska grupas bērniem”	27
4.2.16. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmām „Paspēlēju un pietiek” un „Pasmēķēju un pietiek”	27
4.2.17. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmu „Dusmu pārvaldīšanas programma”	28
4.2.18. Metodiskā apmācība darbam ar procesu (jauno tehnoloģiju) atkarības profilakses programmu sākumskolām „Apdomājies!”	28
4.2.19. Lekcijas Rīgā.....	28
4.2.20. Lekcijas ārpus Rīgas	31
4.3. Mācību līdzekļu un informatīvo materiālu veidošana un izdošana.....	33
4.3.1. Izdotie informatīvie materiāli:.....	33
4.3.2. Izdotie izglītojošie materiāli	33

4.3.2. Izdotie reklāmas līdzekļi un priekšmeti	34
4.4. Sabiedrības izglītošana un informēšana sadarbībā ar masu medijiem	35
4.4.1. Preses relīzes, preses konferences, informācija masu medijiem	35
4.4.2. Raidījumu cikls Latvijas radio 1 raidījumā „Uztici savu jautājumu”	36
4.5. Informatīvi konsultatīvais darbs	38
4.5.1. Uzticības tālruņa 67037333 darbība	38
4.5.2. E-konsultēšana	50
4.5.3. Portāls www.narcomania.lv	53
4.6. Alternatīvā profilakse	55
4.6.1. Veloakcija „Jaunatne pret atkarībām”	55
4.6.2. Akcija „Zem viena jumta”	55
4.6.3. Izglītības programmas jauniešiem noslēguma pasākums „Līderu spēles 2007”	56
4.6.4. Pretnarkotiku nedēļa „Narkotikas zog. Laiku. Naudu. Dzīvības”	56
4.6.5. Vasaras nometne - pārgājiens „Padedze - Aiviekste ” riska grupas jauniešiem	57
5. Konferences, semināri un prezentācijas	59
5.1. Seminārs „Pilsēta bez narkotikām. Pieredze. Iespējas. Izaicinājumi.”	59
5.2. Seminārs "Uzmanību: narkotikas klubos un skolās - reālā situācija un risinājumi"	59
5.3. Informatīvais seminārs Centra sadarbības partneriem	59
5.4. Centra darbinieku pusgada plānošanas semināri	60
5.5. Jauniešu konference jaunajiem līderiem	60
5.6. Prezentācijas	60
6. Kvalifikācijas celšana un pieredzes apmaiņa	61
6.1. Centra darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana	61
6.2. Piedalīšanās starptautiskās konferencēs un semināros	62
7. Eiropas Savienības līdzfinansētie projekti	64
7.1. Eiropas Sociālā fonda finansētie projekti	
7.1.1. "Izglītības programma un apmācība darbam ar bērniem un jauniešiem ar atkarības problēmām un viņu ģimenēm"	64
7.1.2. "Atkarības profilakses metodika tiesībsardzības un medicīnas darbiniekiem"	64
7.1.3. "Nepilngadīgo jauniešu ar sociālās uzvedības novirzēm un atkarības problēmām iekļaušana sabiedrībā"	64
7.2. Eiropas Savienības programmas "Jaunatne" līdzfinansētais projekts "Izkrāso savu dzīvi bez narkotikām"	64
8. Sadarbība ar NVO, citām institūcijām (partneriem)	66

1. Ievads

Rīgas domes Atkarības profilakses centrs tika dibināts 2000.gadā, situācijā, kad Rīgu bija pārņēmusi īsta narkotiku epidēmija - heroīna lietošanas dēļ daudzi jauni cilvēki gāja bojā, inficējās ar HIV/AIDS, sabojāja sev dzīvi. Togad bija populāras arī citas narkotikas, tomēr to sekas vēl nebija tik redzamas. Ar Rīgas pilsētas pašvaldības atbalstu un izpratni, ka tikai lēmumi un komisijas nebūs efektīvas, bet jāveic pasākumu kompleks situācijas uzlabošanai, tika dibināts Rīgas Narkomānijas profilakses centrs.

2005.gadā Centrs ieguva jaunu nosaukumu – Rīgas Atkarības profilakses centrs (turpmāk – Centrs), jo reaģējot uz situācijas izmaiņām pilsētā, Centrs veic ne tikai narkomānijas, bet arī alkohola, tabakas, azartspēļu un datoratkarības profilaksi.

2006.gadā savu darbu uzsāka Centra „Dienas centrs riska grupas bērniem”. Dienas centra mērķa grupa ir bērni, pusaudži, kuri dažādu iemeslu dēļ neapmeklē skolu vai kuru aktivitāte dažreiz kļūst traucējoša apkārtējiem, kā arī Rīgas skolu klases, kurās ir izveidojusies konfliktsituācija bērnu savstarpējās attiecībās.

Centrs aktīvi darbojas, lai piesaistītu papildus finansējumu atkarības profilakses veikšanai. 2007.gadā veiksmīgi tika pabeigti 2 Eiropas Savienības fondu finansēto projekti vēl viens tiks pabeigts 2008.gadā.

Atkarības profilakse ir pasākumu kopums, kas veicina sabiedrības veselību, iedarbojoties un atkarības cēloņiem, pirms slimības. Profilakse strādā, lai cilvēks nekļūtu atkarīgs, jo apzinātos lietošanas bīstamību un savas izvēles sekas.

Tā kā atkarības cēloņi ir gan vidē - ģimenē, skolā, jauniešu kultūrā, gan jauniešu personībā, attieksmē pret vielu lietošanu, arī iedzimtībā, tad profilaksei jāiedarbojas uz visiem šiem cēloņiem. Pasaulē kā efektīvākā atzīta multidisciplinārā pieeja un pēdējos gados lielākais uzsvars veicot profilaksi ir uz riska un aizsargfaktoru ietekmi – mazināt riska faktorus un veicināt (stiprināt) aizsargfaktorus. 2007.gadā Centrs publicēja pētījumu (pats pētījums tika veikts 2006.gada nogalē) par riska un aizsargfaktoru ietekmi uz jauniešu alkohola, narkotiku lietošanu, kā arī smēķēšanas izplatību Rīgā un šie rezultāti ir labs palīgmateriāls gan Centra speciālistiem gan visiem, kas speciālistiem, kas nodarbojas ar atkarības profilakses darbu. Pētījums tika veikts pēc starptautiskās organizācijas ECAD (Eiropas pilsētas pret narkotikām) iniciatīvas un paralēli notika vairākās Eiropas pilsētās. Pētījums ir pieejams Rīgas skolās, kā arī ar to var iepazīties Centra mājas lapā www.narcomania.lv.

Saskaņā ar nolikumu Centrs veic un koordinē atkarības (tabakas, alkohola, medikamentu, narkotiku, azartspēļu, datorspēļu un interneta atkarību) profilakses darbu Rīgā.

Vispārīgās profilakses pasākumi vairāk vērsti uz jauniešiem, vecākiem. Šie pasākumi ir gan informatīvās kampaņas, gan informatīvie materiāli – bukleti, videofilmas, diskusijas skolām. Šie pasākumi vērsti uz to, lai jaunieši būtu informēti par atkarības vielu un procesu bīstamību, pasākumi domāti jauniešiem, kuri vēl nav saskārušies ar atkarības vielām.

2007.gadā Centrs veidoja kvalitatīvus informatīvi izglītojošus materiālus, kurus skolas saņēma bez maksas Centra pasākumos, diskusijās, lekcijās un apmācībās.

Selektīvās profilakses pasākumi ir Centra darbs ar jauniešiem, kuri jau eksperimentējuši ar vielām, kā arī darbs ar riska grupu - jauniešiem, kuriem dažādu

iemeslu dēļ ir paaugstināts risks kļūt atkarīgiem. Tās ir specifiskas programmas - gan individuāli, gan internātskolās, bērnunamos, grupās, strādājot ar riska faktoru korekciju un savlaicīgu kvalificētas palīdzības sniegšanu.

Indikatīvā profilakse ir Centra darba daļa, kura tiek veikts individuālais darbs ar lietotājiem (motivējot tos uzsākt ārstēšanu) un atbalsta sniegšana viņu ģimenes locekļiem.

Pašlaik Centram nav pietiekamu resursu, lai lielā apjomā strādātu ar pieaugušajiem, tādēļ lielākā mērķa grupa ir jaunieši.

2007.gadā Centrā strādāja 40 darbinieki, no kuriem 13 strādā konsultāciju kabinetos, 3 dienas centrā. 34 darbiniekiem ir augstākā izglītība, 7 - maģistra grāds un viens darbinieks ir ar zinātņu doktora grādu. Paplašināta bibliotēka un videotēka, kas tagad atrodas pieejamākā vietā skolu speciālistiem - Rīgas centrā.

Četros Rīgas pilsētas rajonos turpina darboties konsultāciju kabineti atkarības jautājumos, lai iedzīvotāji bez maksas varētu saņemt konsultācijas pēc iespējas tuvu dzīvesvietai. Kabinetos strādā kvalificēti speciālisti - psihologi, sociālie pedagogi, sociālie darbinieki, pedagogi.

Centra tuvākās nākotnes perspektīva ir sniegt kvalitatīvus pakalpojumus Rīgas pilsētas iedzīvotājiem, savlaicīgi reaģējot uz situācijas izmaiņām saistībā ar atkarību izraisošu vielu lietošanas paradumiem.

Ekonomiski pamatoti ir aprēķini, kas rāda, ka lētāk ir veikt profilaksi, nevis tērēt daudz vairāk līdzekļus atkarības seku - veselības, kriminālo, un citu, likvidēšanai.

2. Rīgas Atkarības profilakses centra struktūra

Centrā ir sekojošas nodaļas:

- 4 konsultāciju kabineti,
- Dienas centrs riska grupas bērniem,
- Mācību nodaļa,
- Sabiedrisko attiecību nodaļa,
- Uzticības tālruņa nodaļa,
- Projektu un analīzes nodaļa,
- Personāla nodaļa,
- Saimniecības nodaļa.

Centra administrācija atrodas Rīgā, Brīvības gatvē 266.

Centra filiāles atrodas:

- Centra rajona un Vidzemes priekšpilsētas apvienotais konsultāciju kabinets - Rīgā, Stabu ielā 15,
- Kurzemes rajona un Zemgales priekšpilsētas apvienotais konsultāciju kabinets - Rīgā, Kalnciema ielā 81,
- Latgales priekšpilsētas konsultāciju kabinets- Rīgā, Maskavas ielā 285/6,
- Ziemeļu rajona konsultāciju kabinets- Rīgā, Aptiekas ielā 7/9.

Centra bibliotēka atrodas Rīgā, Baznīcas ielā 19/23. Šajās telpās notiek arī apmācības.

3. Rīgas Atkarības profilakses centra galvenie pasākumi

1. Izglītojoši primārā profilakse:
 - 1.1. Jauno līderu izglītošana.
 - 1.2. Atbalsta programma iepriekš sagatavotajiem skolu līderiem un skolotājiem.
 - 1.2.1. 3 dienu izbraukuma seminārs.
 - 1.2.2. „Līderu klubiņš”.
 - 1.2.3. Filmu projekts „Radošā darbnīca”.
 - 1.3. Skolu psihologu, sociālo pedagogu izglītības programma “Motivācijas sarunas”.
 - 1.4. Supervīzijas darbinieku kapacitātes paaugstināšanai.
 - 1.5. Arodskolu skolotāju izglītošana.
 - 1.6. Informātikas skolotāju izglītošana.
 - 1.7. Mājamācības skolotāju izglītošana.
 - 1.8. Atkarības profilakses programma sākumskolai un bērnudārzu audzinātājiem.
 - 1.9. Apmācība darbam ar psiholoģiskās korekcijas programmām.
 - 1.10. Atkarības profilakse skolās.
 - 1.11. Grupu nobeigumu pasākumi.
 - 1.12. Atkarības profilakse vecākiem.
 - 1.13. Speciālistu konsultācijas kabinetos.
2. Sekundārā profilakse– darbs ar riska grupām:
 - 2.1. Sociālās korekcijas programma riska grupas bērniem.
 - 2.2. Atbalsta grupas Centra filiālēs.
3. Informējošie pasākumi:
 - 3.1. TV, audio programma jauniešiem.
 - 3.2. Eiropas pretnarkotiku dienas pasākums (26.jūnijā) visos Rīgas rajonos.
 - 3.3. Ikgadējā pilsētas konference.
 - 3.4. Interneta portāla par atkarības tēmu uzturēšana, nodrošinot saikni ar lasītāju.
 - 3.5. Centra veikto pakalpojumu reklāmas līdzekļi.
 - 3.6. Plakāti pret atkarības vielām.
 - 3.7. Informatīvo materiālu sagatavošana un iespiešana.
4. Alternatīvie pasākumi:
 - 4.1. Psiho- sociālās korekcijas nometne riska grupas bērniem, kuri pabeiguši centra programmas.
 - 4.2. „Sports pret atkarību”.
 - 4.3. Centra kalendārs.
 - 4.4. Atkarības profilakse darbavietās.
5. Centra darbinieku kvalifikācijas celšana un mācību braucieni.

4. Profilakses darba svarīgākie rezultāti

2007.gadā Centra konsultāciju kabinetos tika strādāts ar **146** individuālajiem klientiem ar atkarības problēmām un **89** ģimenēm, kurās ir atkarības problēmas.

Centra konsultāciju kabinetos (filiālēs) ir sniegtas **917** konsultācijas, ir bijušas **17** diskusiju grupas, kurās piedalījušies **226** jaunieši.

Ir notikušas **573** diskusijās par atkarības profilakses tēmām, kurās piedalījās **11128** jaunieši no dažādām Rīgas skolām.

Gada laikā ir novadītas **41** psihosociālās korekcijas un atbalsta grupas (šādu grupu ilgums ir bijis vidēji 12 nodarbības) un šajās grupās palīdzību saņēmuši **482** cilvēki.

Mācību nodaļas organizētās atkarības profilakses programmās ir izglītoti **648** speciālisti (pedagogi, psihologi, sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, policijas darbinieki, mediķi, u.c.), kā arī **71** jaunieši - jaunie skolu līderi.

Kopš 2000.gada ir izglītoti: **1242** jaunie skolu līderi, **1511** skolotājs, **161** medicīnas darbinieks, **40** vispārējās prakses ārsti, **274** policijas darbinieki, **19** probācijas dienesta darbinieki, **33** klubu apsargi, **50** diakonijas darbinieku.

Tika nolasītas **83** lekcijas dažādiem speciālistiem (psihologi, sociālie darbinieki, u.c.), skolotājiem, skolēnu vecākiem Rīgas skolās atkarības profilakses jautājumos un internātpamatskolas bērniem, kurās kopumā ir piedalījušies **1957** dalībnieki.

41 lekcija, **18** nodarbības un **4** semināri tika noorganizēti dažādu Latvijas rajonu vecākiem, speciālistiem (skolotāji, psihologi, sociālie darbinieki, u.c.), skolēniem Latvijas pašvaldību skolās un internātpamatskolā atkarības profilakses jautājumos, kurās kopumā ir piedalījušies **1219** dalībnieki.

Centra organizētajās akcijās dalību ir ņēmuši vairāk par **9000** cilvēku. Svarīgākās akcijas - "Domu siena", "Sports pret atkarībām", "Zem viena jumta", "Nē - narkotikām", "Esi neformāls", „Būt aktīvam un veselīgam ir stilīgi”.

Ir organizēti zīmējumu, plakātu, eseju konkursi, kuros dalību ir ņēmuši skolēni no vairāk kā **35** Rīgas skolām.

2007.gadā Centra Uzticības telefona (67037333) speciālisti ir atbildējuši uz **5771** zvaniem un **1775** e-pasta jautājumiem.

Ir izdoti metodiskie un informatīvie materiāli.

4.1. Darbs Rīgas Atkarības profilakses centra konsultāciju kabinetos

Mērķis: Veikt atkarības profilaksi katrā Rīgas rajonā, pēc iespējas sasniedzami iedzīvotājiem, pilnveidojot katra rajona un Rīgas pilsētas atkarības profilakses darbu kopumā.

Profilakses darba mērķis ir novērst psihoaktīvo vielu lietošanas uzsākšanu un jauno tehnoloģiju atkarības veidošanos.

Uzdevumi:

1. Veidot sadarbību ar skolām, skolu sociālajiem pedagogiem, psihologiem, citiem pedagogiem.
2. Organizēt atbalsta grupas sociālā riska grupas bērniem un jauniešiem, un viņu ģimenes locekļiem.
3. Sniegt iedzīvotājiem bezmaksas konsultācijas atkarības jautājumos.
4. Realizēt narkomānijas profilakses sociālpedagoģiskās programmas bērnu namos, "ielas" bērnu centros, internātskolās, pedagoģiskās korekcijas klasēs.
5. Sniegt atbalstu skolu jaunajiem līderiem narkomānijas profilakses projektu realizēšanā skolās.
6. Organizēt izglītības iestāžu audzēkņiem mācību videofilmu skatīšanos un diskusijas, vadīt nodarbības par atkarības tēmām, izmantojot interaktīvās metodes.
7. Plānot, koordinēt, veikt ielu sociālo darbu rajonā/priekšpilsētā.
8. Veidot sadarbību ar citām institūcijām.

Centra filiālēs strādā 14 speciālisti atkarību profilaksē, no kuriem 10 speciālisti ir ar augstāko izglītību. 3 darbinieki mācās augstskolā. 1 darbiniece atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, kur uz viņas prombūtnes laiku ir pieņemts aizvietotājs.

Darba alga ir LVL 408 - 433 mēnesī. Tā kā speciālistam ar augstāko izglītību, šī nav liela alga, ņemot vērā psiholoģiski sarežģīto darbu ar klientiem, pastāv kadru mainības risks un daudz prasa speciālistu pastāvīga izglītošana un apmācīšana.

Visi speciālisti ir papildus apmācīti atkarību profilaksē Centrā, kā arī guvuši citu papildus izglītību saistībā ar atkarību profilaksi, kuru Centrs apmaksājis.

Perspektīvā jādomā, kā šos speciālistus motivēt un stimulēt strādāt Centrā ilgstoši, izmantojot savu pieredzi.

4.1.1. Individuālais profilaktiskais darbs ar jauniešiem un viņu ģimenēm

Kabinetu speciālisti strādā gan individuāli ar klientiem, gan ar viņu ģimenēm.

Pavisam Centra konsultāciju kabinetu redzeslokā uz 2007.gada 31.decembri atradās 146 aktīvas klientu lietas un 89 ģimenes.

Pirmreizējie klienti tiek nosūtīti uz konsultācijām no administratīvām komisijām, skolu sociāliem pedagogiem un psihologiem. Vecāki vēršas pēc palīdzības gan zvanot uz Centra Uzticības tālruni, gan sociālajā dienestā, policijā vai citās pašvaldības iestādēs.

Aktīvās klientu lietas pa rajoniem/priekšpilsētām 2007.gadā:

Rajons/priekšpilsēta	Aktīvo klientu lietu skaits
Ziemeļi	33
Centrs/Vidzeme	33
Kurzeme/Zemgale	21
Latgale	59
Kopā:	146

Kā novērots, jauniešiem reti kuram ir tikai viena atkarība, tās pārsvarā ir divas vai vairākas. Tā, piemēram, meitenes, kuras konsultāciju kabinetā nonākušas pēc Administratīvās komisijas lēmuma par atvērtu alkohola pudeli sabiedriskā vietā, arī periodiski smēķē. Uzvedības problēmas ir pirmais ko pamana pieaugušie, situācijās, kad jaunieši streso, izreaģē savu nepatiku pret apkārtējo vidi. Lai mazinātu esošo spriedzi, nesapratni par savām emocijām un iekļautos starp pusaudžiem, viņi bezmērķīgi laiku pavada lietojot apreibinošas, atkarību izraisošas vielas.

Klientu problēmu loks ir ļoti dažāds: gan narkotikas, alkohols, smēķēšana, gan uzvedības un ģimenes problēmas. Šajā gadā aktuālākā problēma ar kādu griezušies klienti konsultāciju kabinetos ir smēķēšana, alkoholisms un azartatkarība. Ir pieaudzis to klientu skaits, kuriem lietošanas stāžs ir ilgs un nopietns. Šādi klienti vēlas iegūt informāciju, kur saņemt palīdzību vai vēlme gūt psiholoģisku atbalstu remisijā esot. Šie klienti parasti ir vīrieši vecumā no 22-26 gadiem.

Individuālais darbs ar klientiem 2007.gadā:

Kabinets	Aktīvās klientu lietas	Pirmreizējie klienti	Atkārtotie klienti
Kurzemes un Zemgales priekšpilsētas kabinets	21	19	2
Latgales priekšpilsētas kabinets	59	11	48
Ziemeļu rajona kabinets	33	17	16
Centra un Vidzemes priekšpilsētas kabinets	33	15	18
Kopā:	146	62	84

Problemātiska ir sadarbība ar ģimenēm. Vecāki ir pasīvi, savas aizņemtības dēļ, veidot ciešāku sadarbību. Nākas secināt, ka speciālista konsultācija ir aktuāla, ja ir radusies kāda konkrēta situācija. Ne visi vecāki izprot problēmu cēloņus, bet pieprasa tūlītēju risinājumu.

Aktīvās lietas individuālajam darbam ar ģimeni (pavisam kopā):

Rajons/priekšpilsēta	Aktīvās lietas
Ziemeļi	17
Centrs/Vidzeme	10
Kurzeme/Zemgale	13

Latgale	49
Kopā:	89

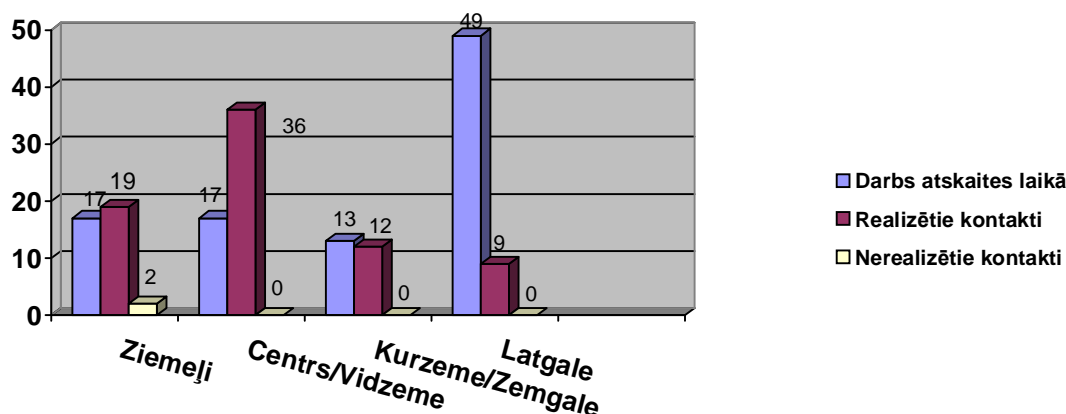
Darbs ar ģimeni biežāk ir saistīt ar vecāku izglītošanu atkarības jautājumos, kā rīkoties sarežģītās situācijās un darbs pie bērna režīma sakārtošanas. Joprojām jāsecina, cik bieži vecāki jūtas apjukusi bērnu audzināšanā. Vecākiem bieži nav priekšstatu kā būtu jāorganizē bērna ikdiena un cik svarīgas ir ģimenes tradīcijas.

Atbalsta darbs ar ģimenēm 2007.gadā un salīdzinājumā ar 2006.gadu:

Kabinets	Ģimeņu skaits		Realizētie kontakti	Nerealizētie kontakti
	2006	2007		
Kurzemes un Zemgales priekšpilsētas kabinets	10	13	12	0
Latgales priekšpilsētas kabinets	47	49	9	0
Ziemeļu rajona kabinets	27	17	19	2
Centra un Vidzemes priekšpilsētas kabinets	23	10	36	0
Kopā:	107	89	76	2

Konsultācijās ļoti daudz nākas runāt par attiecībām ģimenē - par atbildības sadalīšanu un uzņemšanos, konfliktu risināšanu. Daudzās ģimenēs radušies konflikti pēc tam, kad tēva vietu ieņēmis patēvs vai māte viena audzina bērnus. Ļoti grūti panākt, ka vecāki sāk strādāt ar sevi, atzīst savas problēmas, jo parasti par problēmas sakni tiek uzskatīts tikai bērns. Daudzi vecāki arī paši nāk no atkarīgām ģimenēm vai paši lieto alkoholu, smēķē.

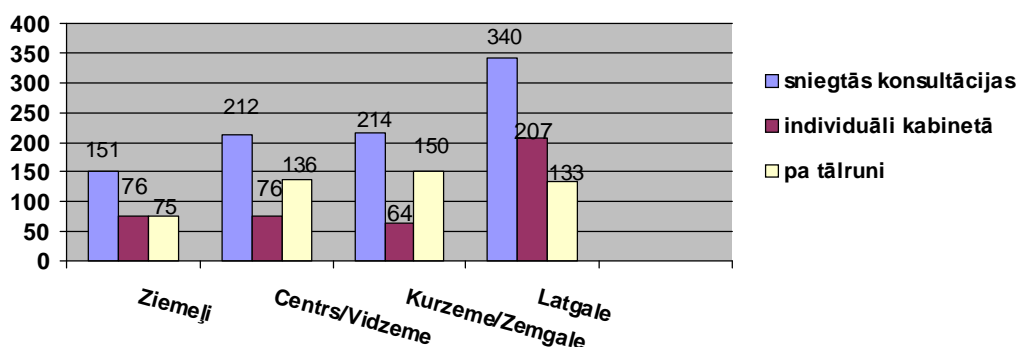
Darbs ar klientu ģimenēm pa rajoniem/priekšpilsētām 2007.gadā
(absolūtos skaitļos):

Pozitīvi, ka ir pieaudzis to klientu skaits, kuri pēc palīdzības konsultāciju kabinetos griezušies ar skolas sociālā pedagoga ieteikumu. 2007.gadā pieaudzis to gadījumu skaits, kad speciālisti ne tikai ne tikai zvanīja lai pieteiktu diskusijas vai korekcijas grupas, bet arī lai prasītu padomu, kā rīkoties konkrētās situācijās vai lūgtu informāciju par kādu no atkarību izraisošajām vielām.

Darbs konsultāciju kabinetos:

Kabinets	Konsultāciju skaits	Individuāli kabinetā	Pa tālruni
Kurzemes un Zemgales priekšpilsētas kabinets	214	64	150
Latgales priekšpilsētas kabinets	340	207	133
Ziemeļu rajona kabinets	151	76	75
Centra un Vidzemes priekšpilsētas kabinets	212	76	136
Kopā:	917	423	494

Pa tālruni sniegtās konsultācijas ir saistītas ar informācijas sniegšanu - kā rīkoties, ja bērns ir atkarīgs, ko darīt krīzes situācijās, zvana arī no citiem rajoniem/priekšpilsētām. Daudz zvana speciālisti – sociālie pedagogi, sociālie darbinieki, policijas darbinieki, skolotāji. Speciālisti meklē informāciju par klientu krīzes situācijas risināšanu un palīdzības iespējām.

Speciālistu intervences rezultāti pēc sniegtās palīdzības veida 2007.gadā
(absolūtos skaitļos)

Sniegtā palīdzība	Kurzemes un Zemgales priekšpilsētas kabinets	Latgales priekšpilsētas kabinets	Ziemeļu rajona kabinets	Centra un Vidzemes priekšpilsētas kabinets
Detoksikācija		1 klients	1 klients	
Ambulatorais apmeklējums	2 klienti	2 klienti		6 klienti
Motivācijas nodaļa				3 klienti
Rehabilitācijas centri		2 klienti		6 klienti
RNPC programmas	1 klients	3 klienti		4 klienti
Cits		2 klienti		2 klienti

2007.gadā novērota pozitīva tendence - klienti kļuvuši motivētāki, nāk ar konkrētu problēmu un vēlas saņemt ieteikumus, kā var ārstēties un kur turpināt atveseļošanos.

Aktivizējušies arī dažādās iestādēs strādājošie speciālisti (t.sk. skolas) - zvana, apmeklē kabinetus, interesējas par palīdzības iespējām saviem klientiem vai skolēniem.

Sadarbības rezultātā, izglītojot skolu personālu un cieši sadarbojoties ar skolu sociāliem pedagogiem, par produktīvu darbu tiek uzsvērts grupu darbs konkrētā mērķauditorijā. Piedaloties vecāku sapulcēs pieaugušie tiek informēti par atkarību profilakses būtību, tā radot izpratni par viņu lomu, palīdzot bērnam.

Skolu pieprasījums pēc psihosociālās korekcijas grupām ir bijis ļoti liels.

Atbalsta un psihosociālās korekcijas grupas 2007.gadā:

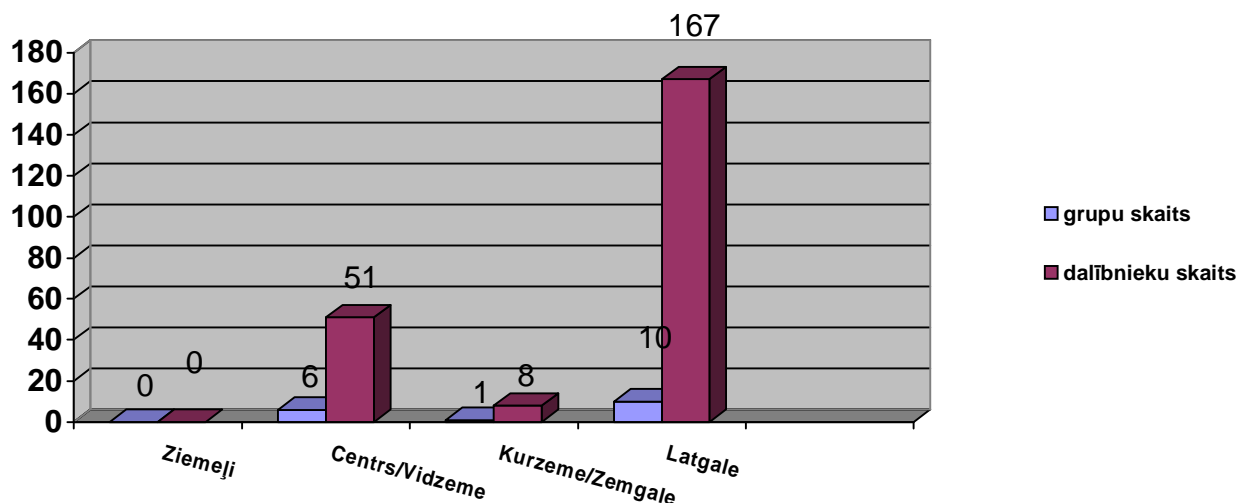
Kabinets	Grupu skaits	Dalībnieku skaits grupā
Kurzemes un Zemgales priekšpilsētas kabinets	12	166
Latgales priekšpilsētas kabinets	3	64
Ziemeļu rajona kabinets	16	153
Centra un Vidzemes priekšpilsētas kabinets	10	99
Kopā:	41	482

4.1.2 Diskusiju grupas

Puse no visām diskusijām notikusi 5 - 9 klašu grupā, vismazāk diskusiju ir noticis vidusskolas klasēs, un šo diskusiju skaits būtu vēl daudzas reizes mazāks, ja Pārdaugavas skolās netiktu organizēts konkurss „100 jautājumi par atkarību”. Diskusiju tēma 1.- 4. klasēm galvenokārt ir bijusi „TV un dators”.

Kā pozitīvs moments ir jāatzīmē, ka palielinās diskusiju tēmu daudzveidība. Tas liecina par to, ka skolu sociālie pedagogi ir kļuvuši aktīvāki sadarbībā ar Centru, vairāk piedomā pie tā ar kādu mērķi Centra speciālisti tiek aicināti aicināti, arī paši formulē diskusijas tēmu. Tas liek vairāk piestrādāt un laika veltīt diskusiju saturam un metodēm.

Pozitīvi, ka mazliet samazinājies to diskusiju skaits, kuru cēlonis bijis konkrēts lietošanas gadījums skolā, pagājušā gada laikā tādi bija trīs gadījumi. Kā veiksmīgākās diskusijas jāatzīmē Imantas vidusskolas diskusiju cikli par atkarību 5. un 6. klasēm. Nākošajā gadā arī citas skolas jāaicina izmanto šo modeli profilakses darbā ar skolēniem.

Diskusiju grupas kabinetā 2007.gadā
(absolūtos skaitļos)

Diskusiju grupas kabinetos 2007.gadā un salīdzinājumā ar 2006.gadu:

Kabinets	Diskusiju skaits		Dalībnieku skaits	
	2006	2007	2006	2007
Kurzemes un Zemgales priekšpilsētas kabinets	1	1	11	8
Latgales priekšpilsētas kabinets	9	10	69	167
Ziemeļu rajona kabinets	4	0	39	0
Centra un Vidzemes priekšpilsētas kabinets	13	16	179	51
Kopā:	27	17	289	226

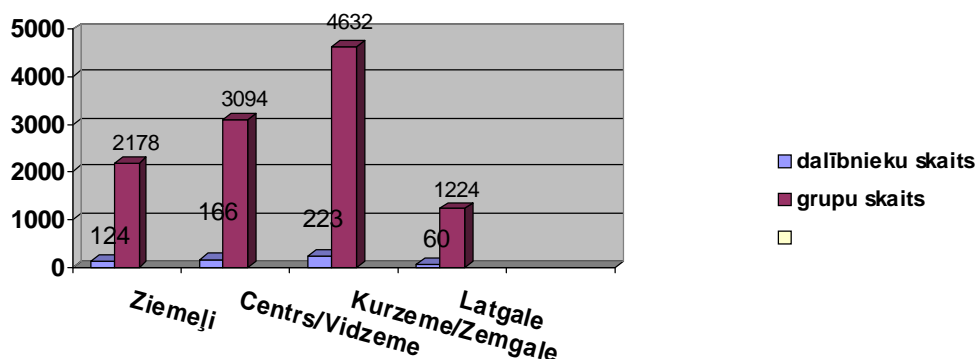
Jaunieši ir izglītoti par dažādām atkarību izraisošām vielām. Attieksmi parasti veido draugi un ziņkārība, kas bieži pamudina pamēģināt kādu no narkotiskām vielām. Sapratne par atkarību veidošanos ir nevienozīmīga, jaunieši savos uzskatos pārsvarā balstās uz mītiem vai draugu padomiem un stāstiem.

2007.gadā, jauniešu prāt, moderna, nekaitīga un ļoti populāra bija ūdenspīpe un šņaucamā tabaka. Diskutējot un sniedzot informāciju par kaitīgo ūdenspīpes iedarbību uz jauniešu organismu, pārsteidzoši bija tas, kad visbiežāk ūdenspīpes no ceļojumiem atved vecāki, un tā skaitās laba dāvana vienaudžiem. Ūdenspīpes rituāls tiek veikts klātesot vecākiem, un viņi to atļaujot.

Atkarības profilakses darbs diskusiju grupās citās iestādēs 2007.gadā

Kabinets	Diskusiju skaits		Dalībnieku skaits	
	2006	2007	2006	2007
Kurzemes un Zemgales priekšpilsētas kabinets	30	223	546	4632
Latgales priekšpilsētas kabinets	25	60	595	1224
Ziemeļu rajona kabinets	35	124	726	2178
Centra un Vidzemes priekšpilsētas kabinets	49	166	1136	3094
Kopā:	139	573	3003	11128

Atkarības profilakses darbs diskusiju grupās citās iestādēs 2007.gadā
(absolūtos skaitļos)

Diskusijās tiek uzsvērtā nepieciešamība alternatīvām brīvā laika pavadīšanas iespējām. Pārsvārā skolniekiem nav produktīvi noslogots brīvais laiks. Izmantojot profilakses darbā filmu demonstrēšanu, diskusiju procesā skolēnu domas mainās pirms un pēc filmu demonstrēšanas. Veselības mācībā skolnieki apgūst kaitīgo vielu iedarbību uz organismu, bet filmā uzņemtie sižeti ir no dzīves, patiesi, kas uzrunā jauniesus.

Tiekoties ar skolu administrāciju, sociāliem pedagogiem un skolotājiem, tiek stāstīts par profilaksi, kas ir nepieciešama, lai mazinātu bērnu un jauniešu neveselīgo interesi pēc atkarību izraisošām vielām. Rīgas skolās ir izveidota veiksmīga sadarbība ar sociāliem pedagogiem.

Liela interese bija arī par Centra speciālistu piedalīšanos vecāku sapulcēs.

4.1.3. Dienas centrs riska grupas bērniem

Dienas centra darbā ar riska grupas pusaudžiem pamatmērķis ir strādāt ar bērniem un pusaudžiem, kuri dažādu iemeslu dēļ neapmeklē skolu, ieinteresēt viņus sadarboties ar Dienas centru, apzināt konkrēto bērnu stāvokli - garīgo, sociālo un intelektuālo, un sekojoši censties motivēt viņus atgriezties skolā. Kā izrādās – šie bērni ne tikai neapmeklē skolu, bet arī visai aktīvi pavada tādejādi radušos brīvo laiku. Tiesa šī aktivitāte visbiežāk ir negatīva.

2007.gada laikā uzrunāto klientu skaits – 141 pusaudzis, tie ir pusaudži, ar kuriem ir runāts par dalību Dienas centra programmā dažādās izbraukuma grupās, pusaudži, kuru vecāki ir griezušies pēc palīdzības un pusaudži, kuri paši ir griezušies pēc palīdzības paši.

Gada laikā ir notikušas vismaz viena individuāla konsultācija ar klientu vai tā vecākiem/aizbildņiem 66 gadījumos. Patstāvīgo klientu skaits – 33 pusaudži, no tiem:

- sadarbība pārtraukta intereses trūkuma dēļ – 14 gadījumos,
- sadarbība apturēta vai ir epizodiska klienta stabilā stāvokļa dēļ (remisija) – 10 gadījumos,
- sadarbība turpinās (aktīva klienta lieta) - 9 gadījumos.

Ir veikts darbs ar 11 Dienas centra klientu ģimenēm, šajos gadījumos ir notikušas 3 un vairāk konsultācijas. Visbiežāk sastopamais ģimenes modelis – māte un bērns vai bērni. Vairums gadījumu vecāki ir situācijas ģimēnieki – pilnībā zaudējuši kontroli pār bērna uzvedību, apjukuši, bieži izmisums mijās ar agresiju vai citu neadekvātu uzvedību.

Patstāvīgo klientu problēmas:

- sistemātiska alkohola lietošana + skolas kavēšana – 5 gadījumi,
- sistemātiska narkotiku lietošana + skolas kavēšana – 5 gadījumi,
- datoratkarība + skolas kavēšana – 5 gadījumi,
- uzvedības problēmas (likumpārkāpšana) + alkohols – 7 gadījumi,
- skolas kavēšana + klaiņošana – 6 gadījumi,
- psiholoģiska rakstura problēmas + attiecības – 5 gadījumi.

Gadījumos, kas nav uzskaitīti kā regulāra sadarbība, bet ir veikta iepazīšanās konsultācija, visbiežāk sastopamās problēmas ir :

- sistemātiska alkohola lietošana,
- sistemātiska narkotiku lietošana (amfetamīns + marihuāna),
- uzvedības problēmas, noziedzība, klaiņošana.

Dienas centra darbinieki ir vadījuši 10 grupas nodarbības (sarunas), kurās kopējais dalībnieku skaits bija 94 pusaudži, tsk.:

- Krīzes centrs ielas bērniem Marsa gatve – 2 nodarbības, 5 dalībnieki,
- Ezerkrasta vidusskola – 2 nodarbības, 22 dalībnieki,
- Maskavas iela 285/6 – 2 nodarbības, 3 dalībnieki,
- 1.internātskola - 1 nodarbība, 30 dalībnieki,
- Franču licejs – 1 nodarbība, 15 dalībnieki,
- b/n Apīte – 1 nodarbība, 15 dalībnieki,
- b/n Ilga – 1 nodarbība (4 dalībnieki).

Dienas centra speciālisti vadīja speciālo apmācību meža nometņu instruktoriem, kurā piedalījās 4 dalībnieki. Kopējais nodarbību skaits bija 87 stundas, no tām praktiskās nodarbības – 78 stundas, teorētiskās nodarbības – 6 stundas un pirmās palīdzības nodarbības – 3 stundas. Praktiskais eksāmens ilga 26 stundas.

Tika organizētas un notika 5 meža nometnes, kopējais dalībnieku skaits – 55 pusaudži, no tiem Dienas centra klienti – 39 pusaudži. Vasaras pārgājienā „Pededze – Aiviekste” piedalījās 22 dalībnieki, no tiem Dienas centra klienti – 18 pusaudži.

Gada laikā ir notikušas sekojošas tikšanās:

- ar 1.internātpamatskola audzinātājiem, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību,
- ar SO „Skolai un ģimenei” pārstāvjiem par Dienas centra rehabilitācijas programmas izveidi,
- ar Krīzes centra ielas bērniem „Marsa gatve” direktori un pedagogiem, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību,
- ar Stokholmas atkarības profilakses speciālistiem, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par iespējamo sadarbību,

- ar Ezerkrasta vidusskolas sociālo pedagogu un korekcijas klases audzinātāju, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību,
- ar bērnu nama „Apīte” sociālajiem darbiniekiem un medmāsu, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību,
- ar Valsts policijas nepilngadīgo lietu inspekcijas speciālistiem, lai informētu par Dienas centra piedāvātajiem pakalpojumiem un vienotos par sadarbību,
- ar bērnu nama „Ilga” direktori un sociālajiem darbiniekiem, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību,
- ar Narkoloģijas valsts aģentūras speciālistiem, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību,
- ar 4. internātskolas audzinātājiem un sociālo pedagogu, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību,
- AIDS profilakses centra speciālistiem, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību,
- Sabiedrības veselības aģentūras speciālistiem, speciālistiem, lai pārrunātu Dienas centra piedāvātos pakalpojumus un vienotos par sadarbību.

Dienas centra darbību 2007.gadā nevar vērtēt viennozīmīgi. Pozitīvais – salīdzinoši lielais klientu skaits, pietiekami rezultatīvs darbs un labas atsauksmes no klientiem. Negatīvais – nespēja piekļūt (bieži) pie klientiem, kuriem Dienas centra palīdzība būtu visvairāk vajadzīga, no Dienas centra darbiniekiem neatkarīgu apstākļu dēļ, nespēja veidot prognozējamu darbu ar klientiem.

Rīgā ir liels daudzums bērnu, kuri neapmeklē skolu, nestrādā, vienlaicīgi tuvinoties kādam no atkarību veidiem vai veicot pretlikumīgas darbības. Kas ir traģiskākais – šie bērni atrodas dažādu institūciju uzskaites lapās (ne visi, protams), taču ne viena institūcija nevar uzņemties atbildību par lēmumu, attiecībā pret konkrētu bērnu, pieņemšanu. Vidējā Dienas centra klienta ģimene, uzsākot palīdzības meklēšanu, nokļūst neaptveramā riņķa dejā – pašvaldības policija, Valsts policija, Sociālais dienesta Atbalsta nodaļa ģimenei un bērniem, mobilā brigāde, Bāriņtiesa, Centrs. Latvijas sociālā darba sistēma ir kļuvusi pārsūtīšanas - nosūtīšanas servisa aktīvu veicinātāju. Mēs nosūtām un rekomendējam, taču nevaram rīkoties lai izmanītu situāciju, atstājot atbildību par notiekošo uz nelaimīgo, apjukušo, dažreiz bezatbildīgo vecāku pleciem.

Dienas centram un arī citām institūcijām, nav reālu instrumentu kā iespaidot klientu uzvedību un rīcību. Mēs piedāvājam pusaudzīm, kurš, iespējams, vairākus gadus ir dzīvojis savā vaļā, nav pakļāvis kontrolei, nenoliedzami – daudzos gadījumos guvis dažādas emocionālas vai psihiskas traumas, brīvprātīgi pieņemt apzinātu lēmumu par sava dzīvesveida un uzvedības maiņu. Tas ir gandrīz nereāli. Mēs (arī kolēģi līdzīgās iestādēs) piedāvājam pusaudzīm strādāt un attīstīt pašapziņu, apzināt resursus, strādāt pie pašcieņas un censties pozitīvi pašrealizēties.

Ieteikumi:

- veikt plašu pētījumu par situāciju saistībā ar Dienas centra mērķa grupas bērniem,
- precīzāk izstrādāt un rekomendēt likumdevējiem nepieciešamās izmaiņas likumos,

- veicināt uz atklātu un godīgu diskusiju ar bērnu aprūpi saistīto iestāžu darbiniekus, ar mērķi apzināt klientu grupu, kuru rīcību un uzvedību, iespējams, vajadzētu kardināli mainīt.

4.1.4. Jauno līderu atbalsta programma

Šī programma nodrošina aktīvāko jauniešu - vienaudžu izglītotāju darbošanos atkarības profilaksē. Jaunieši pēc pamatprogrammas apgūšanas brīvprātīgi darbojas skolās, vadot nodarbības jaunāka vecuma bērniem, kā arī veido jauniešiem un sabiedrībai nozīmīgas akcijas pret atkarību.

Jaunie līderi īstenoja projektus „Piegiežam skābekli!”, „Es smoku” u.c., kā arī piedalījās starptautiskajā jauniešu projektā „Izkrāso savu dzīvi” un Pretnarkotiku nedēļas ietvaros organizētajā projektā Domu siena.

Kopumā paveiktais 2007.gadā nešķiet mazs, salīdzinot jauniešu skaitu ar jauniešu aktivitāti. Pozitīvi ir tas, ka ir aktīvi un darboties gribošī jaunieši, kā arī aktīva un atbalstoša komanda.

2007.gadā notika Jauno līderu anketēšana, kura uzrādīja:

- jaunieši ir motivēti darbam, viņiem ir interese darboties,
- daudz tiek gaidīts no kluba vadītāja, parādās, ka vajag ideju ģeneratoru,
- līderi vairāk grib tikties un sadarboties ar citiem jauniešiem.

4.1.4.1. Līderu izbraukuma seminārs

Jaunieši „Līderu klubā” darbojas visu gadu, vadot nodarbības skolās, organizējot alternatīvos profilakses pasākumus. Tādēļ aktīvākajiem jauniešiem, kas darbojas „Līderu klubā”, tika organizēts izbraukuma seminārs uz Ventspili. Semināra dalībnieki bija 16 aktīvākie līderi, kuri izbraukuma laikā novērtēja iepriekš realizētos projektus un plānoja savu turpmāko darbību, izveidoja sadarbību ar Ventspils pilsētas bērnu un jauniešu dienas centru „Nāc Līdz”. Viesojoties dienas centrā „Nāc Līdz” abpusēji tika sniegta prezentācija par Centru darbības virzieniem. Semināra pirmajā dienā 15.augustā abu pilsētu jaunieši prezentēja sevi, savus līdz šim realizētos projektus, kā arī dalījās savās nākotnes idejās un iecerēs. Tika apspriestas idejas kopīgiem sadarbības projektiem.

Semināra uzdevums bija pateikties jaunajiem līderiem par viņu aktīvo darbību atkarības profilakses darba veikšanā pagājušajā mācību gadā. Tāpēc jauniešiem tika noorganizēta Ventspils pilsētas apskate, kur kā zinoši gidī darbojās aktīvākie Ventspils jaunieši, kā arī izbrauciens ar kuģīti Hercogs Jēkabs.

Tika sasniegts semināra mērķis - izveidota sadarbība ar Ventspils pilsētas dienas centra „Nāc līdz” jauniešiem, kas tālāk turpināsies ar Ventspils jauniešu vizīti Centrā.

4.1.4.2. Līderu klubs jeb RAPC līderi

Šajā gadā līderu skaits salīdzinoši ar iepriekšējo gadu ir sarucis. Līderos ir notikusi maiņa, jo liela daļa līderu šogad beidza 12. klasi. Taču tie līderi, kuri turpina darboties Līderu klubā ir aktīvi un atsaucīgi. Centra jauno Līderu klubs paredzēts jauniešiem,

kas izgājuši “Jauno līderu” apmācību. Līderu klubā tiek realizētas idejas, lai parādītu no atkarībām brīvas dzīves priekšrocības. Līderu klubs piedāvā iespēju darboties kopā ar Centra speciālistiem un citiem līdzaudžiem, lai nodotu savas zināšanas un prasmes citiem vienaudžiem (gan formāli, gan neformāli), palīdzot veidot noraidošu attieksmi pret vielu lietošanu, parādot veselīga dzīves veida pārākumu.

Līderu klubā ik nedēļu notiek profilakses pasākumu plānošana. Jaunieši plānoto realizēja Rīgas pilsētas skolās, izglītojot vienaudžus atkarības jautājumos.

Svarīgs jauno līderu uzdevums ir mudināt bērnus un pusaudžus brīvo laiku pavadīt veselīgi, bez apreibinošu vielu lietošanas, izvēloties alternatīvus izklaides veidus.

4.1.5. Filmu projekts „Radošā darbnīca”

2007.gadā turpinājās filmu projekts „Radošā darbnīca”, kuras mērķis ir piedāvāt jauniešiem alternatīvu brīvā laika pavadīšanas veidu, kā arī apmācīt jauniešus filmu veidošanā. Kopumā notikušas 36 nodarbības.

Gada laikā:

- Samontēta filma “Līderu spēles 2006”,
- Uztaisīta filmas “Izvēle tavās rokās – smēķēt vai nesmēķēt” angļiskā versija,
- Valsts pasūtījuma ietvaros izstrādāts scenārijs interaktīvai filmai „Mana Izvēle” par jauniešu izvēlēm burziņa kontekstā. Jaunieši piedalījās arī filmas tapšanā kā aktieri,
- Rīgas domes Sabiedriskās kārtības uzturēšanas fonda projekta „Mēs un Jūs” ietvaros izveidota filma „Atkarības āķis”. Filma paredzēta kā palīgmateriāls skolu pedagogiem un Rīgas Atkarības profilakses centra speciālistiem vadot diskusijas ar skolēniem par iemesliem, kas liek uzsākt lietot atkarību izraisošas vielas. Filma veidota sadarbībā ar Palangas VI.Jurgutis vidusskolas dramatiskā pulciņa „Dramos Samburis „M”-3 Oji Karta” jauniešiem,
- Jaunieši filmēja un montēja arī savus individuālos projektus.

4.1.6. Psihosociālās korekcijas un atbalsta grupas

Grupās nosaukums	Programmas ilgums	Grupu skaits	Nodarbību skaits grupai	Kopējais nodarbību skaits	Kopējais dalībnieku skaits
„Riska grupas bērniem”	2 – 4 mēneši	13	12 – 14	127	156
„Dusmu pārvaldīšanas programma”		8	8 - 14	114	94
“Rūķu dīvainie piedzīvojumi”	3 mēneši	10	8 – 12	92	169
“Pasmēķēju un pietiek!”	2 – 4 mēneši	4	2 – 15	35	38
„Paspēlēju un pietiek!”					
Psihosociālās korekcijas grupa nepilngadīgajiem cietumos	2 – 5 mēneši	1	8 – 12	20	34
Atbalsta grupa līdzatkarīgajiem	5 – 6 mēneši	3	17 – 24	94	35

Atbalsta grupa vecākiem	4 mēneši	2	9 - 20	46	19
				Kopā	545

Pasūtījums par nodarbību vadīšanu bērnu grupā nāk no sociāliem pedagogiem un klašu audzinātājiem. Grupas galvenais mērķis ir saliedēt klasi, mazināt savstarpējo agresiju, veicināt mācību procesa uzlabošanu, veikt atkarības profilaksi.

Grupas vadītāji kā galvenos mērķus un uzdevumus izvirza, palīdzēt bērniem apzināties savas uzvedības sekas, atpazīt emocijas un dot iespēju iemācīties citus uzvedības modeļus, kurus varētu izmantot ārpus nodarbībām.

Kā galvenās grūtības darbu uzsākot tiek minēta:

- Jauniešu zemā motivācija: par darbu vairāk ir ieinteresēti skolotāji un sociālie pedagogi, jo viņiem vairāk tiek traucēts ikdienas darbs. Skolēni sākotnēji netiek aptaujāti par šādu nodarbību nepieciešamību.
- Skolēnu savstarpējā neiecietība un nespēja uz klausīt citus grupas biedrus.
- Skolēnu intensīvās emociju izpausmes un nespēja savas emocijas vadīt un kontrolēt.

Visi grupas vadītāji atzīmē, ka ir izdevies sākotnēji izvirzītos mērķus: saliedēt grupu, palīdzēt apgūt pozitīvākus saskarsmes veidus. Vienlaikus lielākā daļa grupu vadītāju atzīmē, ka ir nepieciešams darbu turpināt, lai pārmaiņas būtu noturīgas un ilglaicīgas.

Atgriezeniskā saite no sociāliem pedagogiem un klases audzinātājiem ir minimāla, tomēr dotā informācija pauž vēlmi turpināt sadarbību ar šo pašu klasi vai citu un novērtē kā ļoti pozitīvu, ka bērniem ir bijusi iespēja mācīties savādāk.

Izvērtējot Centra psihosociālās korekcijas grupu darbu 2007. gadā, var secināt, ka vispopulārākā grupa un vislielākais pieprasījums ir bijis par atkarības profilakses programmām „Rūķu dīvainie piedzīvojumi” un „Programma riska grupas bērniem” pirmsskolas vecuma bērniem un sākumskolas vecuma bērniem. Līdz ar to, iespējams, var izdarīt secinājumu, ka pedagogu vidū ir pieaugusi izpratne par atkarības profilakses nozīmi un iespējām. Līdz ar to tiek pieaicināti Centra speciālisti, kuri ir apmācīti strādāt ar šīm programmām. Joprojām ļoti liela interese ir par programmu „Dusmu pārvaldīšanas programma” skolās.

Sadarbojoties ar skolās strādājošiem speciālistiem, kā aktuāla problēma arvien biežāk tiek minēta bērnu agresivitāte, nespēja kontrolēt savu uzvedību, kas ar laiku pāraug arī atkarības vielu lietošanas epizodēs. Tādēļ Centrs plāno izstrādāt programmu, kuras ietvaros vairāk tiek strādāts ar jauniešiem, kuriem ir uzvedības problēmas, pirms eksāmeniem.

Līdztekus darbam ar bērniem, 2007.gadā ir bijis ļoti aktīvs darbs arī ar vecākiem, realizējot atkarības profilakses pasākumus. Turpina darboties atbalsta grupa vecākiem. Programmas ietvaros pēc palīdzības ir griezušies aptuveni 19 vecāki, notikušas 46 nodarbības. Šis skaitlis vērtējams kā pozitīvs un atbilstošs, ņemot vērā, ka programma ir jauna un arī vecākos joprojām ir vērojama pretestība pašiem mainīt savu uzvedību.

Visu gadu aktīvi ir darbojušās arī 3 Līdzatkarīgo grupas. Novērojot kopīgās tendences un interesi par līdzatkarīgo grupu, varētu teikt, ka arī šajā jomā ir vērojamas izmaiņas,

proti, cilvēki sāk arvien vairāk atpazīt līdzatkarību un nepieciešamību pēc palīdzības. Vienlaikus saglabājās tendence, ka līdzatkarīgo grupas nodarbības apmeklē tikai sievietes.

Ilguciema sieviešu cietumā atbalsta programma notiek jau trešo gadu. Šo gadu laikā ar pastāvīgajām dalībniecēm ir izveidojies ļoti labs kontakts, ir iegūta viņu uzticība. Tās, kuras ir aizgājušas no grupas šo divu gadu laikā, jo ir atbrīvotas, turpina sadarbību ar Centru arī ārpus cietuma, nākot uz konsultāciju kabinetu, kur saņem gan informāciju, gan psiholoģisko atbalstu.

Ieteikumi 2008.gadam:

1. plānot un organizēt kādā veidā būtu iespējams uzsākt apmācību programmas "Paspēlēju un pietiek!" īstenošanu,
2. dot plašāku informāciju par atbalsta grupas vecākiem izveidi un programmas īstenošanu. Veicināt aktīvāku darbu un sadarbību ar vecākiem,
3. turpināt pasākumu plāna punkta „Atkarības profilakse darba vietās” realizāciju un veidot iestrādes programmas papildināšanai,
4. pārdomāt par iespējamu apmācību formu maiņu: apmācību kursus veidot pagarinātus un padziļinātāku informāciju, kā arī iespēju robežās realizēt pirmo pilotapmācību,
5. izstrādāt programmu un organizēt izglītojošo 10 nodarbību ciklu topošajiem vecākiem,
6. organizēt izglītojošo 10 nodarbību ciklu par atkarības profilaksi ģimenē bērnudārzu bērnu vecākiem,
7. organizēt piloteksperimentālu apmācību: izbraukuma seminārs – vasaras skolas – atkarības profilaksē klašu audzinātājiem.

4.1.7. Supervīzijas uzticības tālruņa darbiniekiem un kabinetu speciālistiem, kas strādā ar klientiem

2007.gada laikā Uzticības tālruņa darbiniekiem bija 12 supervīzijas, kurās piedalījās visi darbinieki, izņemot dežūrējošo tajā dienā darbinieku. 6 supervīzijas laika posmā janvāris –aprīlis vadīja Inga Skreitule (Pikše), 6 supervīzijas oktobrī – decembrī Inga Eglāja.

Supervīziju laikā Uzticības tālruņa speciālisti izrunāja sev svarīgas tēmas:

- par klienta manipulācijas veidiem,
- par to, ka pareizi runāt ar līdzatkarīgiem,
- par darba specifiku ar bērniem,
- kā reaģēt uz klienta vardarbību uzvedību un citas.

Tika uzlabojas Uzticības tālruņa speciālistu zināšanas un iegūtas jaunas darba iemaņas paaugstināja profesionālo kapacitāti.

2008.gadā ieplānots turpināt supervīzijas 1 reizi mēnesī, par supervizoru izvēlēta Irena Goluba. Ieteikumi: paaugstināt supervizora algu no LVL 15 līdz LVL 20 par vienu nodarbību, kas atbilst tarifiem pieredzējuša supervizora darbā, un atbalsta supervizora motivāciju strādāt ar Uzticības tālruņa speciālistiem ilgāku par 6 mēnešiem laiku.

4.2. Izglītojošās programmas

Speciālistu izglītošana ir svarīga Centra darba prioritāte.

Tieši skolotāji, sociālie pedagogi, psihologi un policijas darbinieki bieži vien ir pirmie, kas sastopas ar lietošanas gadījumiem jauniešu vidē. Tādēļ ir īpaši svarīgi, lai viņiem būtu nepieciešamās teorētiskās un praktiskās zināšanas jautājumos par atkarību.

Metodisko apmācību patstāvīgam darbam ar Centra izstrādātajām programmām ir saņēmuši 648 speciālisti (pedagogi, sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, psihologi, bērnu namu audzinātāji utt.).

2007.gadā:

Nr. P.k	Apmācību programmas	Grupu skaits	Dalībnieku skaits
1.	Jauno līderu izglītošana	1	71
2.	Atkarības profilakses programmas skolām izstrāde	3	57
3.	Skolotāju atbalsta grupa skolā	2	20
4.	Supervīzijas atkarības profilaksē sociāliem pedagogiem un skolu psihologiem	1	8
5.	Izglītības programma Centra darbiniekiem „Atkarības profilakse darba vietās”	1	14
6.	Izglītības programma darbā ar klientiem Centra darbiniekiem	1	14
7.	Izglītības programma vispārīzglītojošo skolu skolotājiem „Konflikti un to risināšana”	4	89
8.	Atkarības profilakses izglītības programma „Atkarības profilakses iespējas un resursi darba vietā”	1	13
9.	Atkarības profilakses izglītības programma diakonijas darbiniekiem „Baznīcas iesaistīšanās līdzatkarības problēmas risināšanā”	1	50
10.	Atkarības profilakses izglītības programma vispārīzglītojošo skolu skolotājiem	1	16
11.	Izglītības programma informātikas skolotājiem	1	12
12.	Atkarības profilakses izglītības programma policijas darbiniekiem	1	16
13.	Skolu psihologu, sociālo pedagogu izglītības programma „Motivācijas sarunas”	5	66
14.	Metodiskā apmācība pirmsskolas un sākumskolas skolotājiem „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”	3	41
15.	Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar psihokorekcijas programmu „Riska grupas bērniem”	3	49

Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmām „Paspēlēju un pietiek” un „Pasmēķēju un pietiek”	2	24
Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmu „Dusmu pārvaldīšanas programma”	5	84
Metodiskā apmācība darbam ar procesu (jauno tehnoloģiju) atkarības profilakses programmu sākumskolām „Apdomājies!”	4	75
Kopā	40	719

4.2.1. Jauno līderu izglītošana

71 jaunieši, kuri šogad apmeklēja „Jauno līderu” apmācības, lielu interesi izrādīja par programmā apskatītajām tēmām, tās arī izraisīja jaunieši interesi par piedāvāto semināru. Šajā apmācībā jauniešiem aktuāla šķita informācija par narkotikām, to ietekmi uz cilvēka veselību un attiecībām.

Šīs programmas ietvaros jauniešiem ir iespēja apgūt un nostiprināt zināšanas par atkarību izraisošo vielu un procesu negatīvo ietekmi, labāk saprast, kādēļ tad cilvēki pievēršas atkarības vielām un procesiem, veselīgas personības veidošanās procesu, kā arī apgūt dažādas dzīves prasmes. Atkarības profilaksē tiek īpaši akcentēta izvēles iespēja stresa un konflikta situācijās, kā arī pozitīvas saskarsmes un veselīgas pašcieņas veidošana, kā arī spēja elastīgāk pieņemt savus un apkārtējo uzskatus, veidojot uz sadarbību un līdzaspastāvēšanu vērstu dialogu.

Daudzi jaunieši ir izteikuši vēlēšanos pēc lielāka skaita nodarbībām un iespēju vairāk pievērsties diskusijām. Arī šogad līderu apmācību dalībnieku skaits turpina sarukt.

Uztrauc arī Centra sadarbības partneru (skolu) attieksme par Centra Līderu programmu. Skolas, ar kurām Centram ir bijusi sadarbība, kad ir bijusi nepieciešamība, vienmēr atceras par Centru un mūsu speciālisti palīdzību neatsaka, taču uzsākot Līderu apmācības, pēkšņi tika saņemti atteikumi nodarbību telpām. Jautājums varbūt ir par attieksmi pret Centra aktivitātēm kopumā – vai tiešām esam tikai tādi „ielāpiņu licēji” skolu programmām, vai arī pilnvērtīgi sadarbības partneri?

Taču citādi programma ir veiksmīga un speciālisti labi dara savu darbu. Šogad apmācības notika visos rajonos, starp apmācāmajiem bija arī Rīgas Purvciema Amatu skolas audzēkņi, kas ir labs sasniegums un pierāda arī arodskolu spēju sadarboties ar Centru, un ka arī nākamgad var veidot līdzīgas grupas.

Ieteikums nākamajam mācību gadam ir veidot vienu kopīgu nodarbību jauniešiem, kuri tiek apmācīti vienā rajonā, kas varētu sekmēt līderu saliedētību jau apmācību procesā.

Jauniešiem arī šogad ir svarīga iespēja turpmāk darboties Līderu klubā, īstenojot savas radošās idejas, svarīgi ir pārdomāt turpmāko iesaistes mehānismu Līderu klubā.

4.2.2. Atkarības profilakses programmas skolām izstrāde

Piedalījās 57 dalībnieki, 3 grupas.

Skolas aktīvi iesaistās savas vides sakārtošanā, īpašu uzmanību pievēršot paši savai rīcībai un pienākumiem, tiesībām kā rīkoties dažādās situācijās, kas saistītas ar psihoaktīvo vielu lietošanu. semināra laikā skolotājiem bija iespēja pašiem piedalīties savas skolas rīcības plāna izstrādē, līdz ar to iespēja izteikt savu skatījumu un gūt pārliedību, ka viņu kā speciālistu viedoklis tiek ņemts vērā. Aktuālākais jautājums skolotājiem ir skolas iekšējās kārtības noteikumu sistēmas nesakārtotība, proti, ka nav skaidrs kāda ir katram skolas speciālistam atbildība un kādas sekas seko pēc kādas noteiktas rīcības. Kā atzīst skolotāji, noteikumu nesakārtotība ir tā, kas veicina psihoaktīvo vielu lietošanu, smēķēšanu, jauno tehnoloģiju pārmērīgu izmantošanu skolā un ar skolu saistītos pasākumos.

Lai semināra rezultāti būtu augstāki un dotu tālāku rīcību ir svarīgi, ka viss skolas kolektīvs ir motivēts kaut ko mainīt un paskatīties uz savām kļūdām. Ja no skolotāju kolektīva puses ir vērojama nesapratne par notiekošo un skolas administrācija vai sociālais pedagogs nav veicis izskaidrojošu motivējošu darbu, seminārs ir ļoti mazrezultatīvs.

4.2.3. Skolotāju atbalsta grupa skolā

Piedalījās 20 dalībnieki, 2 grupas.

Skolotāju atbalsta programmas ietvaros skolotājiem bija iespēja gan saņemt papildus informāciju par dažādām atkarībām, gan paaugstināt savas prasmes situācijās, kad audzināšanas stundu ietvaros ir jārunā par psihoaktīvām vielām, kā arī kā par šīm tēmām runāt ar vecākiem.

4.2.4. Supervīzijas atkarības profilaksē sociāliem pedagogiem un skolu psihologiem

Piedalījās 8 speciālisti, 7 nodarbības

Apmeklējot supervīzijas dalībnieki novērtēja tajās iegūtās zināšanas un atbalstu savai tālākai darbībai. Visvairāk dalībnieki atzīmē, ka trūkst atbalsta savās skolās un pietiekošas zināšanas darbā ar psihosociālām korekcijas programmām. Līdz ar to supervīziju ietvaros dalībniekiem ir iespēja gūt atbildes uz jautājumiem, kas nebija radušies uzreiz pēc apmācības, kā arī gūt jaunus ierosinājumus, kā piemērot programmas tieši viņu darba vai grupas specifikai.

Lielu uzmanību sociālie pedagogi pievērš komandas darbam savās skolās, kādā veidā to varētu attīstīt savā skolā un kādi būtu pirmie nepieciešamie soļi, lai varētu veiksmīgi realizēt. Vājš vai neesošs komandas darbs tiek raksturota kā būtiska problēma, kas traucē veiksmīgāk un ātrāk risināt dažādas situācijas.

4.2.5. Izglītības programma Centra darbiniekiem „Atkarības profilakse darba vietās”

Piedalījās 14 dalībnieki.

Centra darbinieki apguva Zviedrijas pieredzi, kā dažādās organizācijās tiek veidota atkarības profilakses politika darba vietās, kādi ir galvenie stratēģijas punkti, mērķi, rezultāti.

Apgūtas iespējas, kādas atkarības profilakses programmas stratēģijas būtu iespējams izstrādāt Latvijas organizācijās.

4.2.6. Izglītības programma darbā ar klientiem Centra darbiniekiem

Piedalījās 14 dalībnieki.

Semināra laikā dalībnieki varēja padziļināt konsultēšanas prasmes, kā arī vairāk uzzināt par darbu ar grupām un atkarīgas personības raksturoju, konsultēšanas specifiku atkarības un līdzatkarības gadījumā.

Semināra ietvaros darbiniekiem bija iespēja uzzināt vairāk par sociālo dienestu darbību, rehabilitācijas centru „Saulrīti” un turpmākajām sadarbības iespējām.

4.2.7. Izglītības programma vispārīzglītojošo skolu skolotājiem „Konflikti un to risināšana”

Piedalījās 89 dalībnieki, 4 grupas.

Semināra ietvaros tika vairāk aplūkotas tēmas kas saistītas ar konfliktiem starp jauniešiem un skolu un vecākiem atkarību izraisošo vielu lietošanas gadījumā. Apskatīti iemesli un stratēģijas kādēļ starp skolotājiem un skolēniem veidojas konflikti, kas traucē pamanīt izmaiņas jauniešos kā arī motivēt jauniešus mainīt savu uzvedību vai meklēt palīdzību. Praktisko nodarbību ietvaros skolotāji varēja padziļināt savas saskarsmes prasmes runājot ar jauniešiem, kā arī vairāk apzināties tās tēmas un situācijas, kuras sagādā skolotājiem papildus grūtības sekmīgāk runāt ar jauniešiem par atkarības tēmām.

4.2.8. Atkarības profilakses izglītības programma „Atkarības profilakses iespējas un resursi darba vietā”

Piedalījās 13 dalībnieku, 1 grupa.

Šajā gadā pirmo reizi tika organizēts seminārs par atkarības profilakses iespējām darba vietās. Semināra dalībniekiem bija iespēja uzzināt plašāku informāciju par atkarību izraisošām vielām un to ietekmi uz darba produktivitāti un kvalitāti, kā arī par līdzatkarību, tās ietekmi uz cilvēka darba stilu, organizāciju kopumā. Praktisko nodarbību ietvaros dalībnieki varēja paaugstināt prasmes, kā runāt ar kolēģiem vai padotiem par atkarību izraisošām vielām. Kā arī, tika aplūkots kādas stratēģijas varētu tikt izmantotas viņu organizācijās, lai veicinātu atkarības profilaksi.

4.2.9. Atkarības profilakses izglītības programma diakonijas darbiniekiem „Baznīcas iesaistīšanās līdzatkarības problēmas risināšanā”

Piedalījās 50 dalībnieki, 1 grupa.

Šis bija pirmais seminārs, kura tēma bija „Līdzatkarība”. Dalībniekiem bija iespēja uzzināt vairāk par līdzatkarību, ģimenes ietekmi uz atkarīgā uzvedību. Praktisko nodarbību laikā dalībnieki vairāk pievērsās tēmai, kas saistīta ar pašu dalībnieku pieredzi un iespējamo līdzatkarību, kādas stratēģijas izmanto līdzatkarīgie attiecībās ar lietotāju, lai varētu panākt sev vēlamu rezultātu, kādas ir galvenās kļūdas un kādas stratēģijas var pielietot nākotnē, lai motivētu meklēt ģimeni palīdzību, vai pašu atkarīgo ārstēties.

4.2.10. Atkarības profilakses izglītības programma vispāizglītojošo skolu skolotājiem

Piedalījās 16 dalībnieki, 1 grupa.

Semināra laikā dalībnieki ieguva vairāk informāciju par atkarības veidiem, šā brīža situāciju Latvijā, kādas ir tendences atkarību izraisošo vielu lietošanā, galvenie iemesli. Padziļināja prasmes, kā runāt ar jauniešiem par atkarības tēmām audzināšanas stundu, veselības mācību ietvaros, kā arī individuālo sarunu ietvaros.

4.2.11. Izglītības programma informātikas skolotājiem

Piedalījās 12 informātikas skolotāji, 1 grupa.

Programmas galvenais mērķis ir izglītēt informātikas skolotājus par jauno tehnoloģiju pārmērīgu lietošanas ietekmi uz jauniešiem, viņu veselību, attiecībām, pasaules uztveri, utt. kā arī vairāk tika aplūkota informātikas skolotāju loma atkarības profilaksē strādājot ar jauniešiem, ko informātikas pedagogi var darīt savu stundu ietvaros strādājot ar jauniešiem.

4.2.12. Atkarības profilakses izglītības programma policijas darbiniekiem

Programmā piedalījušies 16 dalībnieki, 1 grupa.

Policijas darbinieki sastopas gan ar riska grupas bērniem, gan skolēniem, kā arī ģimenēm, kurās varētu būt problēmu bērni.

Centrs jau sesto gadu izglīto policijas darbiniekus, sniedzot informāciju par atkarību un atkarības vielām. Programma ietver arī saskarsmes treniņa elementus sarunām ar lietotājiem, ģimeni.

4.2.13. Skolu psihologu, sociālo pedagogu izglītības programma „Motivācijas sarunas”

Piedalījušies 66 dalībnieki, 5 grupas.

Apmācībās piedalījās gan sociālie pedagogi, gan psihologi, gan arī sociālā dienesta darbinieki. Izejot apmācības speciālisti pauž viedokli, cik svarīgi ir pašiem būt motivētiem strādājot ar jauniešiem, kā arī nepārkāpt savas atbildības robežas. Kā galveno ieguvumu programmas dalībnieki min prasmju un metožu apgūšanu, kuras var izmantot ikdienas darbā gan ar pusaudžiem, gan viņu ģimenes locekļiem.

4.2.14. Metodiskā apmācība pirmsskolas un sākumskolas skolotājiem „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”

Piedalījušies 41 dalībnieks, 3 grupas.

Profilakses speciālisti uzsver savlaicīga profilakses darba uzsākšanas efektivitāti, kas ir daudz lētāk, nekā strādāt ar sekām - atkarību. Arī par šo programmu bija ļoti liela interese, tādēļ tika organizēts vēl viens apmācību seminārs. Pēc šīm apmācībām, daudzi pedagogi vēlējās organizēt lekcijas savās skolās gan vecākiem, gan pedagogiem. Šī sadarbība un interese šogad arī tika realizēta.

Programma pamatota uz dzīves prasmju pieeju, akcentējot pozitīvo, nevis baidot ar sekām. Tajā atbilstoši pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērnu izpratnes līmenim aplūkotas tēmas par savas veselības - gan fiziskās, gan emocionālās - saglabāšanu.

Programmas mērķis - izglītot pirmsskolas un sākumskolas skolotājus atkarības profilaksē. Semināru dalībnieki saņēma izdales materiālu - grāmatu „Rūķu dīvainie piedzīvojumi” un metodiskos materiālus darbam grupās. Kā galveno ieguvumu dalībnieki atzīmē jaunas metodes darbā ar bērniem, kā arī zināšanas un principus, uz kuriem balstās atkarības profilakses darbs ikdienā.

4.2.15. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar psihokorekcijas programmu „Riska grupas bērniem”

Apmācībā piedalījušies 49 speciālisti, 3 grupas.

Programmas mērķis - apmācīt sociālos pedagogus un psihologus patstāvīgam darbam ar sociāli psiholoģiskās korekcijas programmu „Riska grupas bērniem”.

Tā kā skolas speciālisti visbiežāk sastopas ar problemātisku bērnu uzvedību un eksperimentēšanu ar vielām, kā arī ar riska grupas bērniem gan skolā, gan dienas centros un citur, šī ir bijusi viena no programmām, kurā piedalījās visvairāk speciālistu. Dalībnieki kā pozitīvu momentu atzīmēja izdales materiāla (katrs dalībnieks saņēma programmas grāmatiņu) praktisko pielietojumu.

4.2.16. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmām „Paspēlēju un pietiek” un „Pasmēķēju un pietiek”

Programma paredzēta kā agrīna palīdzība bērniem, kuri vēlas atmest smēķēšanu vai, kuri pārmērīgi aizrāvušies ar datoru.

Apmācībā piedalījušies 24 speciālisti, 2 grupas.

Programmas mērķis - sagatavot skolu psihologus un sociālos pedagogus patstāvīgam darbam ar Centra sociāli psiholoģiskās korekcijas programmām - „Pasmēķēju un pietiek!” un „Paspēlēju un pietiek!”

Programma atbilst skolu sociālo pedagogu un psihologu praktiskajām vajadzībām ikdienas darbā un ir turpināma. Sociālo pedagogu un psihologu ieteikums - padziļināt tēmas apgūšanu, pagarinot nodarbību stundu skaitu.

4.2.17. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmu „Dusmu pārvaldīšanas programma”

Apmācībā piedalījušies 84 speciālisti, 5 grupas.

Programma ir orientēta bērniem, kuriem ir grūtības uzvedības kontrolēšanā un saskarsmē ar citiem. Atsaucība no Rīgā strādājošiem speciālistiem bija ļoti liela un ir pieprasījums izvērst šo apmācības programmu ilgākam apmācības posmam. Apmeklējot seminārus, dalībnieki augstu novērtē programmā iekļauto informāciju teorētiskajā daļā un praktiskās nodarbības metodikas apgūvē, uzsverot, ka visa iegūtā informācija ļoti palīdz saprast bērnu uzvedību, kā arī palīdz to kontrolēt un mainīt.

4.2.18. Metodiskā apmācība darbam ar procesu (jauno tehnoloģiju) atkarības profilakses programmu sākumskolām „Apdomājies!”

Apmācībā piedalījušies 75 speciālisti, 4 grupas.

Programmas dalībnieki uzsvēra un kā galveno ieguvumu atzīmē jauno metodiku, kas ir mūsdienu bērniem atbilstoša, kā arī teorētisko informāciju, kas tika raksturota kā ļoti precīza un izsmeļoša.

4.2.19. Lekcijas Rīgā

2007.gadā Centra Mācību nodaļa ir organizējusi 83 lekcijas dažādiem speciālistiem (psihologiem, sociāliem darbiniekiem, u.c.), skolotājiem, skolēnu vecākiem Rīgas pilsētas skolās atkarības profilakses jautājumos un internātpamatskolas bērniem, kurās kopumā ir piedalījušies 1957 dalībnieki.

Nr. p/k	Lekcijas	Lekciju skaits	Dalībnieku skaits
1.	Lekcijas atkarības profilaksē vecākiem Rīgas skolās (vakaros, ārpus darba laika)	45	1034
2.	Lekcijas atkarības profilaksē Rīgas skolu skolotājiem	16	365
3.	Lekcijas atkarības profilaksē policijas darbiniekiem	1	50
4.	Lekcijas atkarības profilaksē pirmsskolas izglītības iestāžu medicīnas darbiniekiem	1	113
5.	Lekcijas atkarības profilaksē dažādu augstskolu studentiem	6	70
6.	Lekcijas atkarības profilaksē resursu centra „Marta” dalībniekiem	1	5
7.	Lekcijas atkarības profilaksē Rīgas skolu skolēniem	13	320
Kopā		83	1957

2007.gada 1.pusgadā Centra Mācību nodaļa ir organizējusi 43 lekcijas dažādiem speciālistiem (psihologi, sociālie darbinieki, u.c.), skolotājiem, skolēnu vecākiem

Rīgas pilsētas skolās atkarības profilakses jautājumos, kuros kopumā ir piedalījušiem 1099 cilvēki.

Šo lekciju ietvaros tiek apskatītas šādas tēmas pedagogiem:

- Narkotisko vielu lietošanas pazīmes (3 reizes),
- Narkotisko vielu veidi (2 reizes),
- Emocijas. Darbs ar tām. (3 reizes),
- Smēķēšana pamatskolas un sākumskolas periodā,
- Informācija par ūdenspīpi (2 reizes),
- Bērnudārza vieta un loma atkarības profilaksē.

Pedagogu vidū atkal ir aktualizējies jautājums par narkotisko vielu lietošanu, to atpazīšanu un skolas rīcību situācijās, kad skolēns iespējamā narkotisko vielu reibuma stāvoklī ir ieradies skolā. Daudzi skolotāji vēlas saņemt informāciju un paaugstināt prasmes darbā ar jauniešiem, lai spētu veidot harmoniskāku un mierīgāku saskarsmi, kā arī labāk izprast, kas notiek ar jauniešiem un pašiem skolotājiem.

Vecākiem:

- Ģimenes nozīme atkarības profilaksē (5 reizes),
- Uzvedības traucējumu ietekme uz atkarības attīstību (2 reizes),
- Vecāku uzvedības ietekme uz bērnu uzvedību (2 reizes),
- Vecāku un bērnu egoisma robežas (2 reizes),
- Alkohola lietošanas pazīmes, vecāku rīcība šādās situācijās,
- TV un dators (2 reizes),
- Atkarības vielu lietošanas mērķi un iespējamās sekas,
- Atkarības problēma, ģimenē notiekošais,
- Šņaucamā tabaka, tās ietekme (5 reizes),
- Bērnu un vecāku attiecības: konfliktu risināšana (2 reizes),
- Datoratkarība, datora loma pusaudža ikdienā. (5 reizes),
- Atkarības problēma bērnu vidū (2 reizes),
- Ūdenspīpe (2 reizes),
- Vecāku atbildība atkarības profilaksē,
- Marihuāna.

Vecāku vidū arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta pašas ģimenes nozīmei, ne tikai valsts un sistēmas. Daudzi vecāki ir drošāki runāt atklāti par iespējamām bērnu un pašu problēmām ar datoru, atzīt, ka šāda problēma ir iespējama arī viņu ģimenē. Līdztekus šim viedoklim, daudziem joprojām ir redzējums par nepieciešamību bērnu apmācīt un „pieradināt” pie datora jau agrā vecumā. Arvien vairāk tiek pievērsta uzmanība bērna ikdienai un uzvedībai kopumā, ne tikai alkohola un smēķēšanas esamībai vai neesamībai.

Policijas darbiniekiem:

- Narkotisko vielu iedalījums. Vielu lietošanas pazīmes.

Policisti ir gatavi attīstīt savas zināšanas un saņemt palīdzību informācijas veidā, lai varētu efektīvāk un korektāk veikt savus darba pienākumus.

Studentiem:

- Narkotisko vielu iedalījums. Atkarīgas personības attiecību veidošanas modeļi,
- Atkarība. Atkarības raksturojums.

Studentu interese pieaug par pašu atkarīgā personību, vēlme to izprast un vairāk saprast šo cilvēku uzvedības modeli un kādas ir reālas iespējas viņiem palīdzēt.

Medicīnas darbiniekiem:

- Ūdenspīpe. Tās kaitīgums.

Medicīnas darbinieki arvien vairāk saskaras ar pieaugošo ūdenspīpes popularitāti jauniešu vidū, bet viņiem trūkst informācijas, kas vispār ir ūdenspīpe un kāda ir tās iedarbība uz organismu, īpaši jauniešu organismu.

2007. gada 2.pusgadā notika 40 lekcijas dažādiem speciālistiem (psihologi, sociālie darbinieki, u.c.), skolotājiem, skolēnu vecākiem Rīgas pilsētas skolās atkarības profilakses jautājumos, kurās kopumā ir piedalījušies 858 cilvēki.

Šo lekciju ietvaros tiek apskatītas šādas tēmas pedagogiem:

- Atkarības profilakses galvenie principi. RAPC piedāvātās sadarbības iespējas.
- Narkotisko vielu veidi (2 reizes)
- Darba ar bērniem sākumskolā atkarības profilakses ietvaros (2 reizes)
- Skolēnu motivācija, motivēšanas darbs (1 reize)

Pedagogi arvien biežāk norāda uz to, ka jauniešiem trūkst motivācijas mācīties, kā arī ir grūtības veidot sarunu vai kontaktu ar jauniešiem, īsti nezina kop katrs skolotājs var darīt atkarības profilaksē.

Vecākiem:

- Narkotisko vielu lietošanas pazīmes: vecāku rīcība un atbildība (3 reizes)
- Vecāku un ģimenes loma atkarības profilaksē (4 reizes)
- Datoratkarība (1 reizes)
- Smēķēšana pusaudžu periodā (1 reizes)
- Konflikti starp vecākiem un bērniem, to ietekme uz atkarību izraisošo vielu lietošanu (1 reizes)
- TV un dators (4 reizes)
- Datoratkarība. Datorvidē sastopamās vardarbības ietekme uz jauniešiem (1 reizes)
- Vecāku iespējas mazināt bērnu delinkventu uzvedību (1 reizes)
- Bērnu uzvedības mērķi: smēķēšana, apreibinošo vielu lietošanas mērķi (2 reizes)
- TV un dators. Sākumskolas vecumposma riski un aizsargājošie faktori atkarības profilaksē (1 reizes)
- Ūdenspīpe (1 reizes)

Vecāku vidū arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta pašas ģimenes nozīmei, ne tikai valsts un sistēmas. Daudzi vecāki ir drošāki runāt atklāti par iespējamām bērnu un pašu problēmām ar datoru, atzīt, ka šāda problēma ir iespējama arī viņu ģimenē. Līdztekus šim viedoklim, daudziem joprojām ir redzējums par nepieciešamību bērnu apmācīt un „pieradināt” pie datora jau agrā vecumā. Arvien vairāk tiek pievērsta uzmanība bērnu ikdienai un uzvedībai kopumā, ne tikai alkohola un smēķēšanas esamībai vai neesamībai. Daudzi vecāki nejutas droši runāt ar saviem bērniem par atkarību un apreibinošām vielām, kā arī daudziem vecākiem trūkst informācijas par bērnu attīstības psiholoģiju, tā rezultātā dažus rīcības modeļus, kas ir raksturīgi bērnam noteiktās vecumā uztver kā pirmos signālus bērnu delinkventai un atkarīgai uzvedībai. Vecākiem ir nepieciešams liels iedrošinājums un atbalsts gan bērnu audzināšanā, gan informācijas ieguvē par bērnu attīstību.

Resursu centra „Marta” darbiniekiem:

- o Narkotisko vielu iedalījums. Vielu lietošanas pazīmes. Atkarīgas personības attiecību veidošanas īpatnības.

Darbiniekiem ir liela interese, par pašu darbinieku iespējām motivēt atkarīgos pieņemt palīdzību, kā arī kādā veidā neiesaistīties atkarīgo manipulācijās.

Studentiem

- o Narkotisko vielu iedalījums. Atkarīgas personības attiecību veidošanas modeļi.
- o Atkarība. Atkarības raksturojums

Studentu interese pieaug par pašu atkarīgā personību, vēlme to izprast un vairāk saprast šo cilvēku uzvedības modeli un kādas ir reālas iespējas viņiem palīdzēt.

Skolēniem

- o Ar narkotiku lietošanu saistītie riski”.
- o Kā pateikt „nē”.

Jauniešiem ir liela interese un daudz domā par to, cik lielas iespējas ir pašam kļūt vai nekļūt atkarīgam, kādās dzīves jomās un sfērās izmainās cilvēka rīcība, dzīves kvalitāte. Savukārt sākumskolas skolēniem ir liela interese par iespējam pasargāt pašiem sevi un citus.

4.2.20. Lekcijas ārpus Rīgas

2007.gadā Centra Mācību nodaļa noorganizēja 41 lekciju, 18 nodarbības un 4 seminārus dažādu Latvijas rajonu speciālistiem (skolotāji, psihologi, sociālie darbinieki, u.c.), skolēniem Latvijas pilsētas skolās un internātpamatskolā atkarības profilakses jautājumos, kurās kopumā ir piedalījušies 1219 dalībnieku.

Nr. p/k	Maksas pakalpojumi ārpus Rīgas lekcijas/nodarbības	Lekciju/nodarbību skaits	Dalībnieku skaits
1.	Ikšķiles vidusskola, 6. – 11.klašu skolēni.	9 nodarbības, 1 lekcija	140
2.	Valmieras Viestura vidusskola, Valmieras rajona sociālie pedagogi un psihologi,	1 lekcija	24
3.	Kandavas internātvīdusskola, 11.klases skolēni	2 lekcijas	45
4.	Mārupes vidusskola, 7. – 11.klases skolēni, skolotāji	1 lekcija, 5 nodarbības	210
5.	Tukuma rajona padomes izglītības pārvalde, Tukuma rajona pirmsskolas un sākumskolas pedagogi	8 lekcijas	20
6.	Ogres izglītības pārvalde, Ogres pilsētas jaunieši Konferences ietvaros,	1 lekcija	60
7.	Mežotnes internātvīdusskola, skolotāji	1 lekcija	15

8.	Jūrmalas sākumskola „Taurenītis”, sākumskolas skolēni	2 nodarbības	30
9.	Valmieras Viestura vidusskola, vidusskolas skolotāji	2 lekcijas	30
10.	Ķoņu pamatskola, Valmieras rajons. 7. – 9. klašu skolēni	1 lekcija	50
11.	Lielvārdes vidusskola, 6.- 9. klašu skolēni	9 lekcijas	170
12.	Vaiņodes vidusskola, 7. – 11.klašu skolēni, vecāki	4 lekcijas	80
13.	Siguldas 1. pamatskola, 7. – 9. klašu skolēni, vecāki	9 lekcijas	210
14.	Saldus rajona izglītības pārvalde, sociālie pedagogi un darbinieki. Metodiskā apmācība „motivācijas sarunas”	12 lekcijas, 8 nodarbības	15
15.	Lielvārdes pamatskola, 8. un 9. klašu skolēni,	1 lekcija, 2 nodarbības	70
16.	Biedrība „Jauniešu klubs STILL”, Rēzeknes rajons, vidusskolu jaunieši. Apmācība „Jaunie līderi”	4 lekcijas, 12 nodarbības	15
17.	Biedrība „Jauniešu klubs STILL”, Rēzeknes rajons. Sociālie pedagogi un darbinieki, klašu audzinātāji. Metodiskā apmācība „Pasmēķēju un pietiek!” un „Paspēlēju un pietiek!”	3 lekcijas, 12 nodarbības	15
18.	Tukuma rajona izglītības pārvalde, pirmsskolas pedagogi. Metodiskā apmācība „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”	8 lekcijas	20
Kopā		41 lekcija, 18 nodarbības, 4 semināri	1219

Visās grupās aktuāli bija jautājumi par narkotiku ietekmi, to lietošanas atpazīšanu un katra speciālista rīcību šādās situācijās.

Lekciju un nodarbību dalībnieki atzinīgi novērtē iespēju runāt ar kompetentiem speciālistiem par atkarības jautājumiem, kas var atbildēt uz viņu jautājumiem, kā arī nepaust nosodījumu, bet palīdzēt izprast dažādus jautājumus un situācijas.

4.3. Mācību līdzekļu un informatīvo materiālu veidošana un izdošana

Mērķis: Nodrošināt atkarības profilakses darba procesā iesaistīto auditoriju ar metodiskiem un informatīviem materiāliem.

Mācību un informatīvie materiāli:

- ir neatņemama izglītošanas programmu sastāvdaļa, kas atvieglo lektora un nodarbību vadītāja darbu, nodrošinot dalībniekus ar nepieciešamajiem materiāliem
- nodrošina Centra darbības un sniegto pakalpojumu efektīvu pašreklāmu
- sniedz nepieciešamo informāciju par atkarības jautājumiem valsts un pašvaldības institūciju, sabiedrisko organizāciju darbiniekiem un ikvienam ieinteresētajam iedzīvotājam
- apkopo svarīgu informāciju ikvienam pieejamos materiālos.

4.3.1. Izdotie informatīvie materiāli:

1.	Kalendārs	„Es vēlos Jums pateikt...” – 2007”	1000	Jauns
2.	Kalendārs	Es gribu Jums pateikt! - 2008	2000	Jauns
3.	Informatīva brošūra	„Pasmēķēju un pietiek”	4000	Pārstrādāts materiāls
4.	Informatīva brošūra	„Paspēlēju un pietiek”	2000	Pārstrādāts materiāls
5.	Informatīva brošūra	„Alkohols”	2000	Pārstrādāts materiāls
6.	Informatīva brošūra	„TV un ģimene”	2000	Pārstrādāts materiāls
7.	Informatīvs buklets	„LSD, Ekstazī grupas vielas, Medikamenti”	3000	Papildus tirāža
8.	Plakāti	„Reklāmas upuris”	1000	Pārstrādāts materiāls
9.	Brošūra	„Tavai drošībai”	3600	Papildus tirāža
10.	Plakāts	„Tu ieelpo”	1000	Papildus tirāža
11.	Kalendārs	Sadarbības partneriem 2008. gadam	500	Jauns

4.3.2. Izdotie izglītojošie materiāli:

1.	Methodiskais materiāls darbam ar sākumskolas bērniem	„Apdomājies!”	1000	Jauns
2.	Krāsojamā grāmatas skolēniem	„Apdomājies!”	1000	Jauns
3.	Methodiskais materiāls	„Dusmu pārvaldīšanas programma”	150	Jauns

4.	Metodiskais materiāls darbam ar sākumskolas bērniem	„Rūķu dīvainie piedzīvojumi”	150	Papildus tirāža
5.	Metodiskais materiāls	„Atkarības profilakses programma riska grupas bērniem”	150	Papildus tirāža

Februārī tika saņemta no AIDS profilakses centra animācijas filma „Piekritu iekritu”, par kuras izplatīšanu Rīgas skolām atbildēja Centrs. Martā kasetes tika izplatītas Rīgas skolām sadarbībā ar Rīgas Domes Izglītības un Jaunatnes departamentu.

4.3.3. Izdotie reklāmas līdzekļi un priekšmeti:

1.	Stends informatīvām akcijām	Domu siena	1	Jauns
2.	Atstarotāji	„Nemet galvu miskastē”	3300	Papildus tirāža
3.	Aproces	Dod roku dzīvei	1000	
4.	T-krekli	„Nemet galvu miskastē”	500	Papildus tirāža
5.	Akcijas T-krekli	„Narkotikas Zog. Laiku, Naudu. Dzīvības.”	45	Jauns
6.	Akcijas aproces	„Narkotikas Zog. Laiku, Naudu. Dzīvības.”	500	Jauns
7.	Akcijas kartiņas - flaijeri	„Narkotikas Zog. Laiku, Naudu. Dzīvības.”	3000	Jauns
8.	Uzlīmes	„Nemet galvu miskastē”	10000	Papildus tirāža
9.	Prezentāciju telts		1	Jauns

4.4. Sabiedrības izglītošana un informēšana sadarbībā ar masu medijiem

Mērķis: veicināt sabiedrības izglītošanas un informēšanas procesus par atkarības profilakses būtību un nepieciešamību.

Pamatojums:

Viens no atkarību profilakses darba galvenajiem uzdevumiem ir sabiedriskās domas veidošana, kurā nozīmīga loma ir masu medijiem. 2007.gadā, sadarbojoties ar masu medijiem, izmantotas preses relīzes, preses konferences, kā arī publikāciju cikli medijos - Latvijas radio 1 raidījumā „Uztici savu jautājumu”.

4.4.1. Preses relīzes, preses konferences, informācija masu medijiem

2007.gadā masu medijiem tika nosūtītas 20 preses relīzes, kurās mediji tika informēti par Centra īstenotajām aktivitātēm pasākumu plāna un Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu ietvaros:

- 17.01.2007. – izsūtīta preses relīze par preses konferenci 19.01.2007.,
 - 18.01.2007. – izsūtīta preses relīze par kalendāra prezentāciju 22.01.2007.,
 - 06.03.2007. - nosūtīta preses relīze medijiem par semināra „Uzmanību: narkotikas klubos un skolās – reālā situācija un risinājumi” norisi,
 - 15.05.2007. – preses relīze par zīmējumu konkursu „Mans draugs”,
 - 02.04.2007. – preses relīze par Centra jauno līderu īstenoto projektu no Eiropas programma „Jaunatne” līdzekļiem „Izkrāso savu dzīvi bez narkotikām”,
 - 07.06.2007. – preses relīze par pretnarkotiku nedēļas notikumiem,
 - 27.09.2007. – preses relīze par velobraucienu „Jaunatne pret atkarībām”,
 - 15.10.2007. – preses relīze par semināru „Baznīcas iesaistīšanās līdzatkarības problēmu risināšanā”,
 - 04.09.2007. – preses relīze par semināru „Pilsēta bez narkotikām. Pieredze. Iespējas. Izaicinājumi.” ar Īslandes kolēģa piedalīšanos,
 - 14.11.2007. – preses relīze par atkarības profilakses projekta „Sala” īstenošanu Imantas vidusskolā,
 - 18.12.2007. – preses relīze par preses konferenci par pētījumu „Riska un aizsargājošo faktoru ietekme uz atkarību izraisošo vielu lietošanu”,
 - 18.12.2007. – preses konference par kalendāra „Es gribu Jums pateikt” – 2008” prezentāciju,
- un 8 preses relīzes par Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēto projektu īstenošanas gaitu.

2007.gadā notika divas preses konferences:

- 19.01.2007. – preses konference par jauniešu filmas „Izvēle Tavās rokās – smēķēt vai nesmēķēt!” tapšanu, prezentācija. Spēles „Gudrais runcis” prezentācija.
- 20.12.2007. – pētījuma „Riska un aizsargājošo faktoru ietekme uz atkarību izraisošo vielu lietošanu” prezentācija – preses konference.

Preses konferenču nelielais skaits izskaidrojams ar to, ka pieredze rāda, ka preses konference kā mediju informēšanas līdzeklis izmantojams visefektīvāk, paziņojot, piemēram, tikko klajā nākušā pētījuma rezultātus, kādas aktuālas problēmas komentēšanu vai risinājuma izziņošanu.

2007.gada 25.aprīlī Centrs reaģēja uz interneta portālā www.delfi.lv publicēto informāciju par Centra darbību atkarības profilaksē. Tika nosūtīts un 2007.gada 30.aprīlī publicēts portālā www.delfi.lv raksts „Atkarības profilakse. Diskusija turpinās”, kā atbildes reakcija uz portālā publicēto rakstu 24.04.2007.

2007. gadā, līdzīgi kā pērn, bijuši vidēji 70 – 80 mediju pieprasījumi, uz kuriem centrs ir reaģējis, sniedzot eksperta komentāru. Nav atzīmējama vien dominējoša tēma, par kuru žurnālisti būtu interesējušies, vienmērīgi interese ir gan par narkotikām, smēķēšanu gan azartatkarību un līdzīgi. Šogad savukārt jāatzīmē, ka žurnālisti bija ļoti ieinteresēti saņemt atbildes tieši no Uzticības tālruņa vadītājas, kas acīmredzami raisījusi uzticamību un pārliecību par kompetentu un kas nav mazsvarīgi, interesantu atbildi.

Jāatzīmē, ka mediju interese par Centra aktivitātēm, kā arī nepieciešamība pēc ekspertu komentāriem ir novērojama vienmērīgi visa gada garumā, kas varētu nozīmēt, ka ir izveidojusies noturīga sadarbība ar medijiem ikdienā, ne tikai brīžos, kad mediju interesi piesaista Centra īstenotās akcijas un pasākumi.

4.4.2. Raidījumu cikls Latvijas radio 1 raidījumā „Uztici savu jautājumu”

Sadarbībā ar Latvijas Radio kopš 2006.gada janvāra izskanēja jauns radio raidījumu cikls atkarības profilaksē „Uztici savu jautājumu”, kas notika vēlā nakts stundā – sestdienās. Pēc veiksmīga starta raidījumu cikls 2007.gadā tika turpināts Latvijas Radio 1 nakts programmā. Raidījumi tika pārraidīti vēlā nakts stundā, sestdienās no plkst. 23:15 – 24:00. Notikušo raidījumu laika, tēmu un dalībnieku grafiks:

Nr.p. k.	Datums	Tēma	Dalībnieks
1.	20.01.2007.	Narkotikas, kā rodas atkarība no narkotikām, kā tikt ar to galā	Viesturs Trofimovs
2.	27.01.2007.	Raidījumā nav konkrēti definēta tēma, atbildes uz klausītāju zvaniem / atkarība	Tatjana Justa
3.	03.02.2007.	Datoraktarība	Inga Dreimane
4.	10.02.2007.	Atkarība un depresija	Tatjana Pšeniņa
5.	17.02.2007.	Narkotikas un HIV/AIDS	Anda Karnīte
6.	24.02.2007.	Līdzatkarība. Figūra un fons	Agija Bogdanova
7.	03.03.2007.	Raidījumā nav konkrēti definēta tēma, atbildes uz klausītāju zvaniem / atkarība	Tatjana Justa
8.	10.03.2007.	Pašvērtējums un atkarība	Kristīne Tilberga
9.	17.03.2007.	Depresija	Dace Vaišļa
10.	24.03.2007.	Alkohols	Inga Landsmane
11.	31.03.2007.	Atkarība. Dusmas	Inga Dreimane
12.	14.04.2007.	Trauma un atkarība	Kristīne Tilberga
13.	21.04.2007.	Vecāki un atk ģimenē	Inga Dziļuma
14.	28.04.2007.	Līdzatkarība	Agija Bogdanova
15.	05.05.2007.	Marihuāna, sintētiskās narkotikas	Valts Ābele
16.	12.05.2007.	Līdzatkarība	Lidija Ābelīte
17.	19.05.2007.	Bērnības pieredze un atkarība	Kristīne Tilberga

18.	26.05.2007.	Alkohola lietošana ikdienā	Dace Vaišļa
19.	09.06.2007.	rehabilitācija	Tatjana Justa
20.	16.06.2007.	Līdzatkarības / atbalsta grupa	Diāna Ziediņa
21.	30.06.2007.	Brīvais laiks un atkarība	Valts Ābele
22.	14.07.2007.	Jautā klausītāji. Brīvā tēma. noslēgums	Tatjana Justa

Kopumā raidījumu cikls vērtējams pozitīvi. Gan radio reitingi, gan atgriezeniskā saite, ko saņēma caur Uzticības tālruni un konsultāciju kabinetiem, norāda, ka cikls ir nesis vairāk ieguvumus un sabiedrībai bijis tikpat noderīgs kā iepriekšējā gadā raidītais raidījums sadarbībā ar Latvijas Radio.

Šāda cikla efektivitāti nosaka arī cikliskums un regularitāte ilgtermiņā.

Kā ieteikums tālākai darbībai: apdomāt iespēju piesaistīt cikla tapšanā arī speciālistus ārpus Centra.

4.5. Informatīvi konsultatīvais darbs

Uzticības tālrūņa (67037333) nodaļa (turpmāk tekstā – Uzticības tālrunis) darbojas 7 gadus kopš Centra dibināšanas. Tas ir sabiedrotais ikvienam, kam nepieciešama informācija, padoms, atbalsts ar tabaku, alkoholu, datoratkarību, dažādām narkotikām, uzvedību saistītiem jautājumiem, ja nav skaidrs kā rīkoties dažādās situācijās, kādas ir ārstēšanās iespējas un cita palīdzība, ja vajag informāciju par Centra kursiem, pasākumiem.

Uzticības tālrūņa darba laiks ir katru dienu no pl.8:00 līdz pl.23:00. Atbildes sniedz kvalificēti psihologi un ārsti.

Kopš 2001.gada Uzticības tālrunis ir starptautiskās narkotiku palīdzības tālrūņu apvienības FESAT (The European Foundation of Drug Helplines) biedrs.

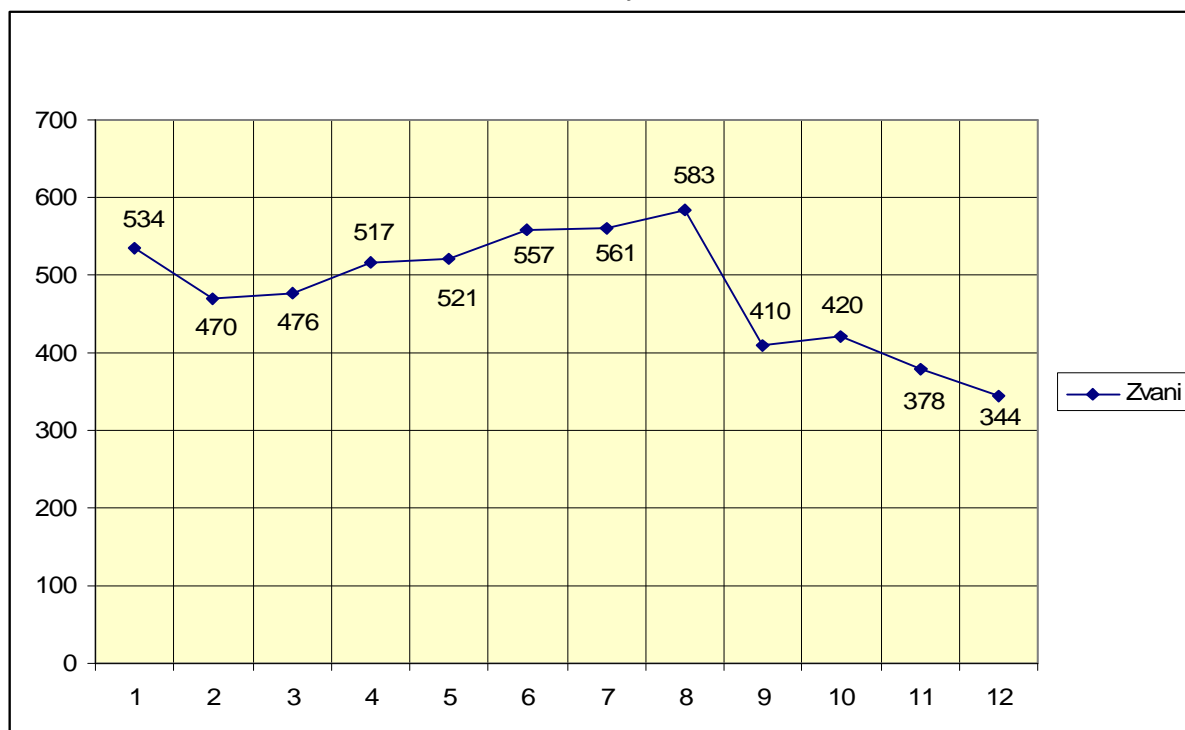
Uzticības tālrunis ir sabiedriskās organizācijas “Latvijas uzticības tālrūņu apvienība” dalībnieks un viens no organizācijas dibinātājiem.

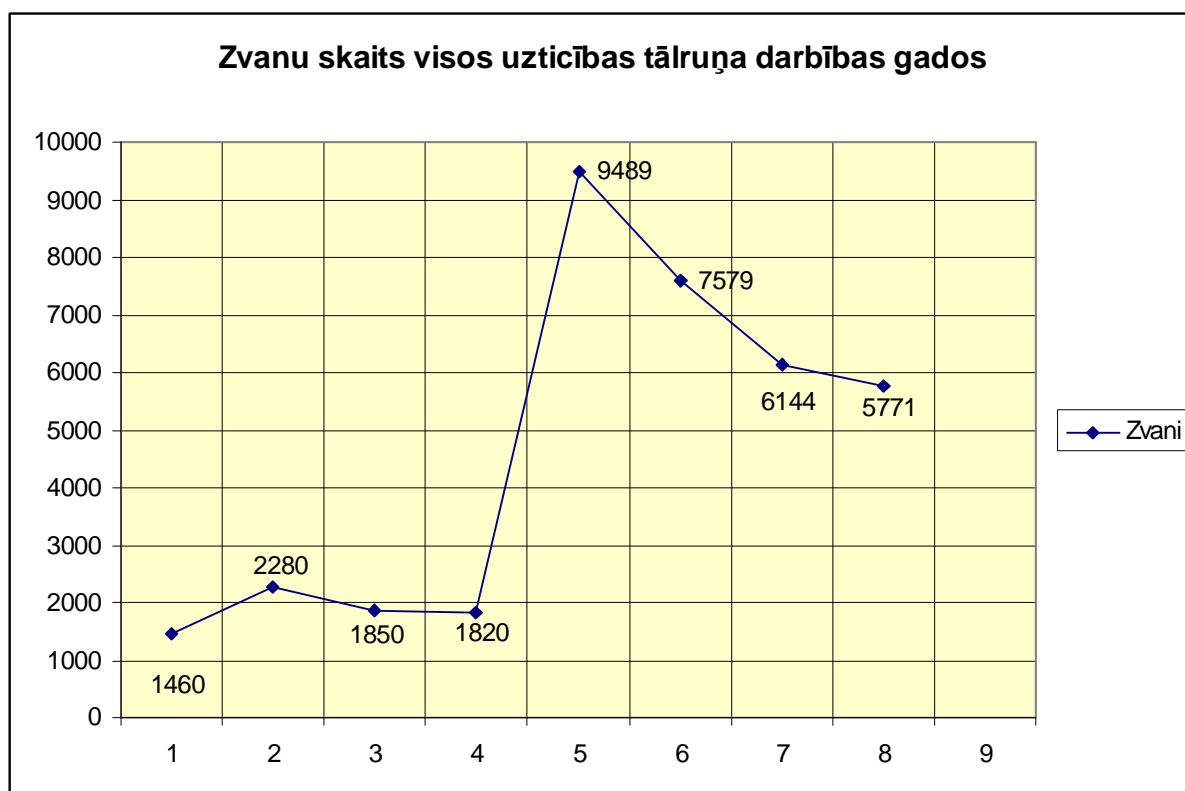
2007.gadā turpinājās aktīva sadarbība ar Eiropas tālrūņu tīklu smēķēšanas atmešanai (European Network of Quitlines) un dalība Eiropas Komisijas atbalstītajā „Help” kampaņā „Par dzīvi bez tabakas”.

4.5.1. Uzticības tālrūņa 67037333 darbība

Saņemtie zvani 12 mēnešos	5771	zvani
Saņemtie zvani vidēji mēnesī	481	zvani
Saņemtie zvani vidēji diennaktī	16	zvani

Zvanu skaits 2007. gadā
(absolūtos skaitļos):

2007.gadā Uzticības tālrunī saņemts 5771 zvans. Tas ir par 373 zvaniem mazāk kā iepriekšējā gadā, 2006.gadā zvanu skaits kopumā samazinājās par 1435.

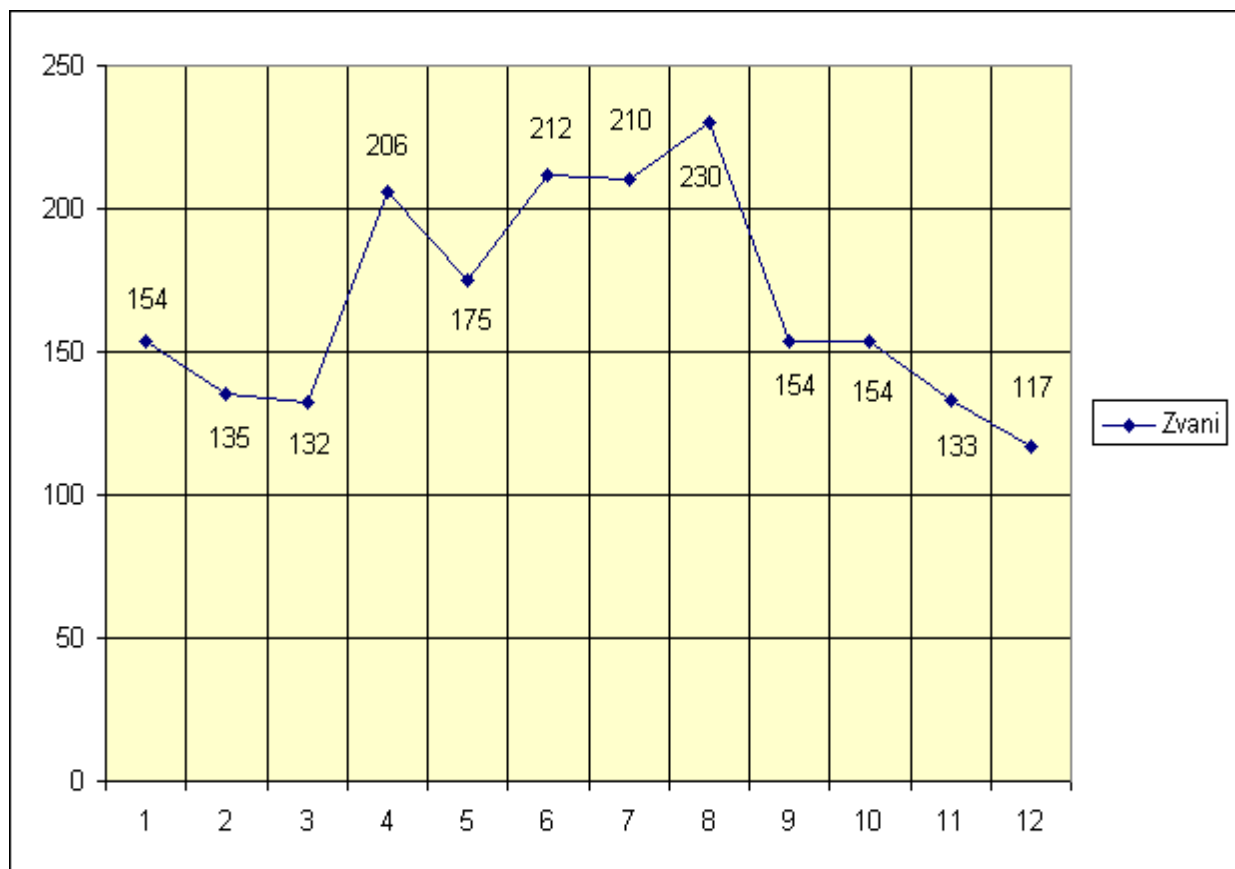
Atskaites gada laikā 42% no visiem zvaniem ir saņemti no sievietēm, 53% - no vīriešiem un 5% no bērniem. Salīdzinoši 2006.gadā - 46% zvanu tika saņemti no sievietēm, 48% - no vīriešiem un 6% no bērniem. Joprojām par dažādām ar smēķēšanu saistītām problēmām galvenokārt zvina vīrieši, bet citu problēmu risināšanā aktīvākas ir sievietes. 135 bērni prasīja padomus, ko jādara, lai atmetu smēķēšanu, 27 - meklēja informāciju projektiem un pētnieciskiem darbiem, stāstīja par grūtībām dzīvē – 20 bērnu, 2 - interesējas par marihuānu un 2 bērni interesējās par datoratkarību un Centra pasākumiem – 2.

Latviešu un krievvalodīgo zvanītāju skaita attiecības nav mainījušas:

- 2001. gadā latviešu val. – 46 %, krievu – 54 %
- 2002. gadā latviešu val. – 58 %, krievu – 42 %
- 2003. gadā latviešu val. – 66 %, krievu – 34 %
- 2004. gadā latviešu val. – 82 %, krievu – 18 %
- 2005. gadā latviešu val. – 83 %, krievu – 17 %
- 2006. gadā latviešu val. – 80,6 %, krievu val. – 19,3 %, angļu val. – 0.1 %
- 2007. gadā latviešu val. – 80,7 %, krievu val. – 19,2 %, angļu val. – 0.1 %

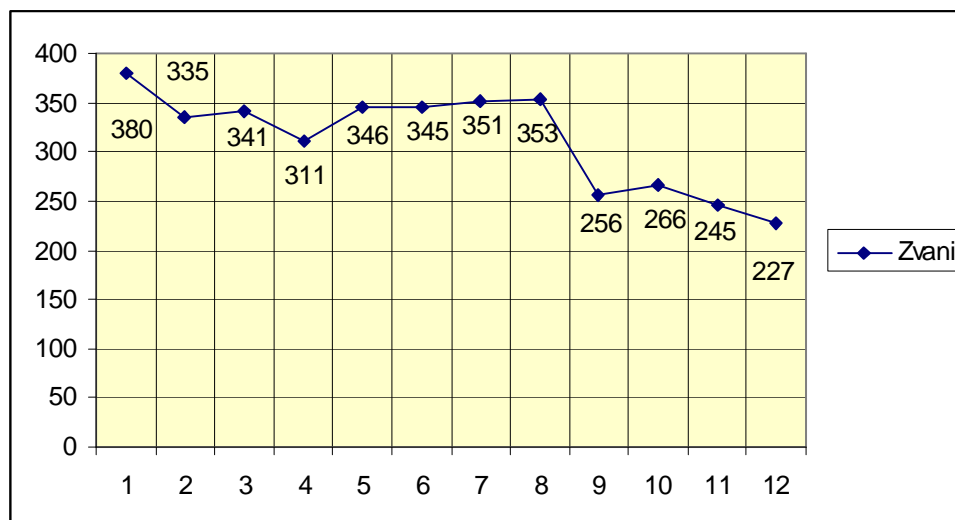
Bērni runāja latviešu valodā. Salīdzinoši maz zvina krieviski runājoši vīrieši par smēķēšanas atmešanu. Visvairāk runā krieviski, jautājot par narkomānijas ārstēšanu, par heroīnu un amfetamīnu, stāstot par savu līdzatkarību.

Zvanu skaits par smēķēšanu 2007.gadā
(absolūtos skaitļos):

2007.gadā par smēķēšanu un tās radītajām problēmām zvanīja 1991 cilvēks. Salīdzinoši ar iepriekšējo gadu zvanu skaits ir samazinājies par 265. Tomēr salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem zvanu skaita sarukums ir krietni mazāks - 22 zvani vidēji par katru mēnesi (2006.gadā samazinājās par 100 zvaniem). Visvairāk zvanu saņemts vasaras mēnešos (jūnijs, jūlijs, augusts), līdzīga tendence bija novērojama arī 2006.gadā. Biežāk prasa palīdzību vīrieši, kas runā latviski. No smēķētāju tuviniekiem vairāk satraucas un zvanā sievietes. Zvanītāji izturas nopietni un ir ieinteresēti informācijas ieguvē par palīdzības saņemšanas iespējām problēmas risināšanā.

Zvanu skaits par dažādiem jautājumiem, izņemot smēķēšanu
(absolūtos skaitļos):

Šogad zvanu skaita līknē redzama cita tendence kā iepriekšējos gadus, jo no jūlija mēneša Uzticības tālrūņa speciālisti neregistrēja zvanus par pieteikšanos uz Centra apmācības kursiem (tādi bija 2005.gadā – 225, 2006.gadā - 414, 2007.gadā – 191). Pedagoģi un citi skolu darbinieki zvanīja 138 reizes, bet vasarā – 11 reizes. Savukārt rudenī, ziemā un pavasarī ir aktīvs darba laiks, skolu darbinieki interesējas kā risināt dažādas aktuālas problēmas, vēlas sadarboties, enerģiskāk iesaista vecākus. Šogad skolas darbinieki vairāk zvanīja lūdzot padomu, kā rīkoties konkrētā situācijā (I – 15, II – 20, III – 15, IV – 13, V – 9, VI – 6, VII – 1, VIII – 4, IX – 13, X- 24, XI – 14, XII – 3).

Kopējais zvanu skaits par dažādiem citiem jautājumiem ir 3780. Skaitis samazinājās vidēji par 9 zvaniem mēnesī mazāk kā iepriekšējā gadā, bet šo zvanu īpatsvars ir palielinājies par 2%.

Gads	Zvani kopā	Smēķēšana	Zvani izņemot smēķēšanu	%
2005	7579	3002	4577	60
2006	6144	2256	3888	63
2007	5771	1991	3780	65,5

Dažādo zvanu īpatsvara palielināšanās apliecina, ka Uzticības tālrūņa numurs kļūst izmantots mērķtiecīgāk, efektīvāk, paliek aizvien pazīstamāks un cilvēki drošāk izmanto Uzticības tālrūni atkarības jautājumu noskaidrošanā.

	Sarunas saturs	Zvanu skaits
1.	Nikotīns	1991
2.	Klusē	894
3.	Nakts zvans	405
4.	Alkohols	362
5.	Informācija	328
6.	Muļķojas	325
7.	Līdzatkarība	224

8.	Apmācība	191
9.	RAPC	181
10.	Narkomānu ārstēšana	151
11.	Izrunāties	145
12.	Maldīgs zvans	91
13.	Azartspēles	79
14.	Aizdomīga uzvedība	74
15.	Datoratkarība	48
16.	Marihuāna	43
17.	Ekspertīze	34
18.	Atbalsta grupas	30
19.	Agresīva uzvedība	29
20.	Medikamenti	27
21.	Amfetamīns	21
22.	Opioidi	18
23.	HIV, B, C hepatīts	18
24.	Sūdzības	17
25.	XTC	14
26.	Inhalanti	11
27.	Bulimija/anoreksija	7
28.	LSD/sēnes	6
29.	Kokaīns	4
30.	TV atkarība	2
31.	No taksofona	1

Galvenā zvanu grupa - 34% zvana ir par smēķēšanas atmešanu, smēķēšanas atkarības ārstēšanu un dalīšanos savā pieredzē:

Zvanītājs	Vīrietis	Sieviete	Bērns	Latviešu valodā	Krievu valodā	Angļu valodā	Kopā:
Pats	1463	332	135	1614	314	2	1930
Vecāki	1	14		9	6		15
Draugs	4	7		9	2		11
Dzīvesbiedrs	0	9		6	3		9
Radnieks	0	5		5	0		5
Dēls/meita	1	3		4	0		4
Soc. pedagogs	0	6		6	0		6
Psihologs	0	4		4	0		4
Cits	1	6		5	2		7
Kopā:	1470	386	135	1662	327	2	1991

Par smēķēšanas atmešanu zvana galvenokārt pieauguši vīrieši (43%). Smēķētāju tuvinieki (44 zvanu jeb 2%) sūdzas par pasīvas smēķēšanas negatīvu ietekmi, satraucas par veselību un līdz ar to prasa padomus, kā pierunāt smēķētāju atmet slikto ieradumu, un vēlas saņemt informāciju par palīdzības iespējām. Skolas darbinieki jautāja par nikotīna ietekmi, vēlējas uz klausīt informāciju par ūdenspiņi,

košļājamo un šņaucamo tabaku, saņemt atbalstu un padomus kā rīkoties konkrētā situācijā.

Otra lielākā zvanu grupa no visiem saņemtajiem ir klusēšana - 15%. Nav iespējams noskaidrot, kāds ir zvana iemesls un kādēļ zvanītājs nerunā.

Trešā lielākā zvanu grupa ir 524 – 9% nakts zvani (23.00-8.00). Tāpat kā iepriekšējos gados nakts zvanus reģistrē automātiskais atbildētājs, bet iespēju pateikt savu tālruņa numuru, lai speciālists no rīta varētu piezvanīt un sniegt nepieciešamo atbildi, nav izmantojis neviens zvanītājs. Ne reizi nav izmantota arī iespēja savu aktuālo jautājumu ierunāt automātiskajā atbildētājā. Ierakstus pavada savstarpējas sarunas, smieklī, mūzika, kas liek secināt, ka cilvēki naktīs zvana impulsa vadīti, redzot tālruņa numuru uz cigarešu paciņām.

Ceturtajā vietā ir ar alkohola atkarību saistīti jautājumi - 6% zvanītāju.

Zvanītājs	Vīrietis	Sieviete	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Pats	93	34	92	45	127
Dzīvesbiedrs	0	54	44	10	54
Vecāki	2	49	40	11	51
Radnieki	13	29	34	8	42
Draugs	9	21	24	6	30
Skolas darbinieki	1	6	6	1	7
Citi	12	39	44	7	51
Kopā:	130	232	284	78	362

5,5% zvanītāju bija nepieciešama informācija par ārstniecības iestādes un speciālistu kontakta tālruņiem, interesējas kam pieder uz paciņas uzradītājs tālruņa numurs un tml. nespēcificu informāciju.

Zvanītājs	Vīrietis	Sieviete	Bērns	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Pats	71	61	27	136	23	159
Radnieki	0	8		6	2	8
Skolas darbinieki	0	8		8	0	8
Mediķis	1	4		1	4	5
Citi	1	5		5	1	6
Kopā:	73	86	27	156	30	186

5,5% ir muļķošanās zvani, to pārsvarā dara bērni un pusaudži. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu šo zvanu skaits nav mainījies.

Par narkotikām un to ietekmi tika saņemti 268 zvani jeb 4,5% no zvaniem.

Par medikamentiem un to lietošanu bija 27 zvani, pārsvarā interesējas paši lietotāji (17) un viņu tuvinieki (7). Jautāja par medikamentiem alkohola un narkotiku atkarības ārstēšanai, par deksofānu, ciklodolu, leksotanīlu, kofeīnu (čefīrs).

	Jautājuma saturs	Zvanu skaits
1.	Narkomānu ārstēšana	151
2.	Marihuāna	43
3.	Amfetamīns	21
4.	Opioīdi	18
5.	XTC	14
6.	Gaistošas vielas	11
7.	LSD/sēnes	6
8.	Kokaīns	4
	Kopā:	268

	Zvanītājs	Vīrietis	Sieviete	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Narkoloģiskā ārstēšana	Pats	33	6	26	13	39
	Vecāki	5	51	24	32	56
	Draugs	2	11	8	5	13
	Radinieks	4	7	8	3	11
	Dzīvesbiedrs	0	7	2	5	7
	Dēls/meita	1	0	1	0	1
	Soc. pedagogs	0	7	7	0	7
	Citi	5	12	9	8	17
	Kopā:	50	101	85	66	151
Marihuāna	Pats	29	1	28	2	30
	Vecāki	0	8	6	2	8
	Dzīvesbiedrs	0	1	1	0	1
	Māsa	0	1	1	0	1
	Soc. pedagogs	0	3	3	0	3
Kopā:	29	14	39	4	43	
Amfetamīns	Pats	11	3	9	5	14
	Vecāki	2	3	4	1	5
	Draugs	0	2	1	1	2
	Kopā:	13	8	14	7	21

Opioīdi	Pats	3	2	5	0	5
	Vecāki	2	3	1	4	5
	Draugs	2	1	2	1	3
	Radinieks	2	3	3	2	5
	Kopā:	9	9	11	7	18
XTC	Pats	8	0	8	0	8
	Vecāki	0	3	2	1	3
	Draugs	1	0	1	0	1
	Citi	1	1	2	0	2
	Kopā:	10	4	13	1	14
Gaistošas vielas	Pats	2	1	3	0	3
	Vecāki	0	3	2	1	3
	Radinieki	0	2	1	1	2
	Skolas darbinieki	0	3	3	0	3
	Kopā:	2	9	9	2	11
LSD/Halucinogēnas sēnes	Pats	1	2	3	0	3
	Vecāki	1	0	0	1	1
	Radinieki	0	2	1	1	2
	Kopā:	2	4	4	2	6
Kokaīns	Pats	1	0	1	0	1
	Draugs	1	1	2	0	2
	Žurnālists	1	0	1	0	1
	Kopā:	3	1	4	0	4

108 cilvēki lūdza palīdzību narkotisko vielu lietošanas noteikšanā. Tuvinieki satraucās – vai kāds no ģimenes lieto narkotikas un baidās, jo ir neziņā par narkotiku lietošanas pazīmēm. Paši lietotāji vairāk satraucās par konfidencialitāti, jo nevēlās lai ārsts, veicot analīzes, noteiktu narkotiku lietošanu.

Aizdomas par narkotiku lietošanu	Vīrietis	Sieviete	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Vecāki	6	39	34	11	45
Radnieki	1	11	10	2	12
Skolas darbinieki	0	9	8	1	9
Draugs	2	4	5	1	6
Citi	0	2	2	0	6
Kopā:	9	65	59	15	74
Ekspertīze					
Pats	3	9	10	2	12
Vecāki	1	15	13	3	16
Radnieki	2	1	0	3	3
Draugs	1	0	1	0	1
Citi	1	2	1	1	2
Kopā:	8	28	25	9	34

Par azarta atkarību tika saņemti 79 zvani jeb 1,4%. Visvairāk zvanīja paši spēlmaņi un viņu mātes (citas radnieces), lūdza palīdzību un informāciju par ārstēšanu.

	Vīrietis	Sieviete	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Pats	39	4	35	8	43
Vecāki	0	14	9	5	14
Radnieki	0	11	8	3	11
Draugs	2	6	7	1	8
Citi	1	2	2	1	3
Kopā:	42	37	61	18	79

Par pārmērīgu aizraušanos ar datorspēlēm jautājumiem zvanīja 48 cilvēki, 0,8% no visiem zvaniem. Saņemt informāciju vēlas tuvinieki – 30, paši azartspēlmaņi – 10.

	Vīrietis	Sieviete	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Vecāki	2	20	17	5	22
Radnieki	0	8	6	2	8
Skolas darbinieki	0	5	5	0	5
Pats	5	5	8	2	10
Citi	0	3	3	0	3
Kopā:	7	41	39	9	48

Šogad par savām problēmām kopdzīvē ar atkarīgo cilvēku runāja 253 līdzatkarīgie cilvēki, 224 no tiem stāstīja par līdzatkarību un 49 līdzatkarīgie sūdzējās par tuvinieku agresīvu uzvedību reibumā.

Sarunas par alkohola lietošanas sekām notika ar 81 cilvēku, azarta spēlēm – 30, amfetamīnu – 21, heroīnu – 17, marihuānu – 12, datoru – 1, deksofānu – 3 un citam tēmām (pārsvara kombinētu vielu lietošanu) – 59.

	Vīrietis	Sieviete	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Vecāki	11	99	62	48	110
Dzīvesbiedrs	3	41	37	7	44
Draugs	4	20	19	5	24
Bērni	0	16	6	10	16
Radnieki	7	23	24	6	30
Kopā:	25	199	148	76	224

Par agresīvu uzvedību runāja 29 līdzatkarīgie: 10 – sūdzējās par tuvinieku agresīvo uzvedību alkohola reibumā, 9 - narkotiku (amfetamīna lietošana, marihuānas smēķēšana) iespaidā, 1 – par azarta spēlmaņu agresivitāti.

	Vīrietis	Sieviete	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Vecāki	0	12	8	4	12
Dzīvesbiedrs	0	2	2	0	2
Draugs	0	4	4	0	4
Bērni	0	4	4	0	4
Radnieki	0	6	3	3	6
Skolas soc pedagogs	0	1	1	0	1
Kopā:	0	29	22	7	29

144 zvanītāju runāja par grūtībām personīga dzīvē, vēlējas izrunāties par kādu notikumu dzīvē, par attiecībām ģimenē un darbā.

	Vīrietis	Sieviete	Bērns	Latviešu valodā	Krievu valodā	Kopā:
Pats	57	41	18	101	15	116
Vecāki	1	14		7	8	15
Bērns	0	4	1	4	1	5
Citi	0	8		6	2	8
Kopā:	58	67	19	118	26	144

Par pašatbalsta grupu darbību, norises vietu un laiku visvairāk jautāja paši atkarīgie – 19, viņu tuvinieki – 3, kā arī 4 psihologi un 3 soc. pedagogi, 1 žurnālists. Kopā 30 cilvēki.

Par bulīmijas tēmu jautāja 7 cilvēki, 6 sievietes un 1 vīrietis, viena jauniete vēlējas palīdzēt draudzenei. Par to, ka mazbērni pārmērīgi aizraujas ar televīziju raidījumu skatīšanos stāstīja 2 vecmammiņas.

Sūdzības par narkotiku, alkohola tirgošanas vietām, šļircu mētāšanos kāpņu telpās un tml. pauda 17 cilvēki, tajā skaitā 2 mātes, 1 māsa, 1 skolotājs.

18 cilvēki (tajā skaitā 1 māte, 1 ārsts un 1 probācijas dienesta darbinieks) savām vajadzībām jautāja par hepatītu un HIV/AIDS simptomiem, vēlējas saņemt informāciju par analīzēm un pārbaudes iespējām.

	Sarunas tēma	2007.	2006.
		Vidējais zvanu skaits mēnesī	
1.	Nikotīns	166	188
2.	Klusē	74,5	62
3.	Nakts zvans	34	32
4.	Alkohols	30	35
5.	Informācija	27	53
6.	Mulķojas	27	18
7.	Līdzatkarība	18,5	0
8.	RAPC/Apmācība	31	34,5
10.	Narkomānu ārstēšana	12,5	10
11.	Izrunāties	12	25,5
12.	Maldīgs zvans	7,5	5
13.	Azartspēles	6,5	8
14.	Aizdomīga uzvedība	6	3,8
15.	Agresīva uzvedība	2,5	3,3
16.	Datoratkarība	4	6

17.	Marihuāna	3,5	3,5
18.	Ekspertīze	3	3,3
19.	Atbalsta grupas	2,5	5
20.	Medikamenti	2,3	4,8
21.	Amfetamīns/XTC	3	3,2
22.	Opioīdi	1,5	2,6
23.	HIV, B, C hepatīts	1,5	2
24.	Sūdzības	1,4	1,8
25.	Inhalanti	1	1
26.	Bulimija/anoreksija	0,6	0,7
27.	LSD/sēnes	0,5	0,4
28.	Kokaīns	0,3	0,3
29.	TV atkarība	0,2	0
30.	No taksofona	0,1	1,7
31.	Mobilais tālrunis	0	0,3

Zvanu skaita salīdzinājums

Nr.	Sarunas tēma	2007. g.		2006.g.	
		Zvanu skaits	%	Zvanu skaits	%
1.	Nikotīns	1991	54	2256	55
2.	Alkohols	362	10	421	10
3.	Informācija	328	9	433	10
4.	Līdzatkarība	224	6	0	
5.	Narkomānu ārstēšana	151	4	117	3
6.	Izrunāties	145	4	265	6,5
7.	Azartspēles	79	2	100	2,5
8.	Aizdomīga uzvedība	74	2	45	1
9.	Agresīva uzvedība	29	0,8	40	1
10.	Datoratkarība	48	1,3	73	1,8
11.	Marihuāna	43	1,2	42	1
12.	Ekspertīze	34	0,9	39	1
13.	Atbalsta grupas	30	0,8	62	1,5
14.	Medikamenti	27	0,7	57	1,4
15.	Amfetamīns/XTC	35	1	38	0,9
16.	Opioīdi	18	0,5	31	0,8
17.	HIV, B, C hepatīts	18	0,5	25	0,6
18.	Sūdzības	17	0,5	22	0,5
19.	Inhalanti	11	0,3	13	0,3
20.	Bulimija/anoreksija	7	0,2	8	0,2
21.	LSD/sēnes	6	0,16	5	0,12
22.	Kokaīns	4	0,1	4	0,1
23.	TV atkarība	2	0,05	0	
24.	Mobilais tālrunis	0		4	0,1
	Kopā:	3683		4100	

Šogad samazinājās zvanu īpatsvars:

- klients vēlējas izrunāties par tēmām, kuras nav saistītas ar atkarību par 2,5%
- saņemt informāciju par 1%,
- saņemt informāciju smēķēšanas atmēšanu par 1%,
- saņemt info par pašatbalsta grupas sapulcēm par 0,7%,
- par medikamentiem par 0,7%,
- par datoratkarību par 0,5%,
- par atkarību no azarta spēlēm par 0,5%,
- par opioīdiem par 0,3%,
- sūdzējās par agresīvu uzvedību par 0,2%.

Šogad palielinājās zvanu īpatsvars:

- klients vēlas saņemt informāciju par ārstēšanu no narkotiskas atkarības par 1%,
- ir aizdomas par narkotiku lietošanu par 1%,
- par marihuānu par 0,2%.

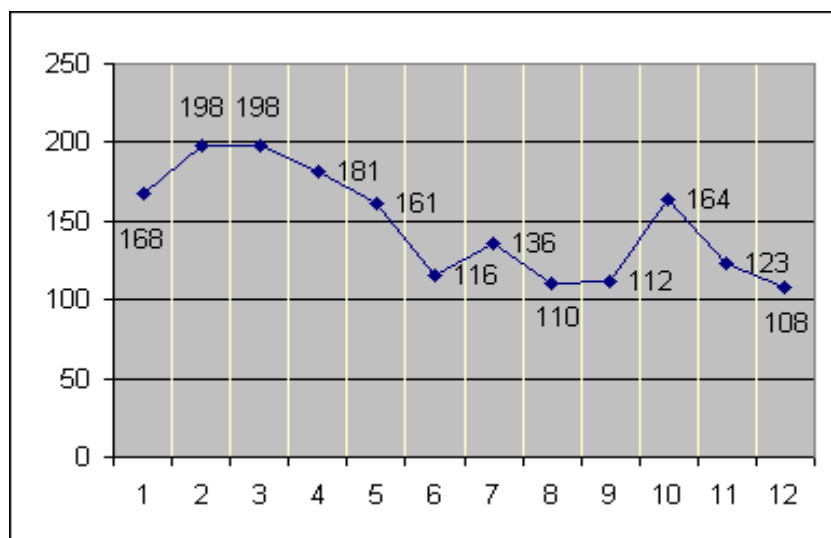
4.5.2. E-konsultēšana

Ar katru gadu palielinās e-jautājumu skaits. 2007.gadā saņemts par 477 jautājumu vairāk nekā iepriekšējā gadā.

2007.gadā saņemts 1775 jautājums, vidēji mēnesī 148 jautājumi, vidēji diennaktī 5 jautājumi.

- 2003.g. – 37 jautājumi mēnesī,
- 2004.g. – 52 jautājumi mēnesī,
- 2005.g. – 66 jautājumi mēnesī,
- 2006.g. – 108 jautājumi mēnesī,
- 2007.g. – 148 jautājumi mēnesī.

Jautājumu skaits 2007. gadā

Daļā (132 – 7%) iesūtīto jautājumu vecums nav norādīts. Nav iespējams pārliecināties, vai norādītais vecums atbilst patiesībai. Uzrādītā vecuma amplitūda ir no 9 – 59 gadiem. Biežāk norādītais vecums ir 15 – 30 gadi. Visi jautājumi, izņemot divus, tiek uzdoti latviski.

Vecums	b/v	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Jaut. skaits	132	67	49	54	110	123	146	105	97	127

Vecums	21	22	23	24	25-30	31-35	36-40	41-50	50...	Kopā
Jaut. skaits	101	97	57	48	200	80	79	74	29	1775

Visvairāk jautājumu (26%) e-pastā tiek uzdoti par dažādām narkotiskām vielām, to ietekmi un kaitīgām sekām, lietošanas noteikšanu, atkarības ārstēšanas iespējām.

Jautājuma saturs	skaits	%
Narkotikas	453	26
Psiholoģija	293	17
Informācija	256	14
Smēķēšana	172	10
Līdzatkarība	144	8
Alkohols	140	8
HIV/AIDS, hepatīts/STS	66	4
Medikamenti	53	3
RAPC aktivitātes	51	3
Datoratkarība	39	2
Azartatkarība	38	2
Statistika	36	2
Bulimija/anoreksija	23	1
AA/AL-ANON/AN	8	0,5
Aizdomas par narkotiku lietošanu	3	0,2

Visvairāk tika saņemti jautājumi par amfetamīnu un XTC (135), marihuānu, opioīdiem un halucinogēniem. Šogad cilvēki izrada interesi par BZP N-Benzilpiperazīns (8) un Salvija divinorum (11), Sida cordifolia (2), Iboga (2), Imopea (1). Jautāja par deksofāna (12) pārdozēšanas sekām.

Par dažādiem medikamentiem, kas neietekmē psihiskas funkcijas, tika uzdoti 11 jautājumi (2006.g. – 6). Joprojām jaunieši jautā par steroīdiem – 38 jautājumi (2006.g. 11) un par kofeīnu saturošiem dzērieniem - 4 jautājumi (2006.g. – 3).

Jautājums	2007.g. (janvāris – decembris)	2006.g. (jūlijs – decembris)
-----------	-----------------------------------	---------------------------------

1.	Narkotikas/Narkotiskas atkarības ārstēšana	124 – 27%	84 – 40%
2.	Amfetamīns/XTC/ BZP/TFMPP/efedrīns/k okaīns	157 – 35%	39 – 19%
3.	Marihuāna	66 – 15%	47 – 22%
4.	LSD/sēnes/DMT/PCP/ Halucinog. augi	41 – 9%	26 – 12%
5.	Opioīdi	34 – 8%	10 – 5%
6.	Sedatīvie medikamenti	25 – 5%	4 – 2%
7.	Gaistošas vielas	6 – 1%	0
Kopā:		453	210

Otra lielākās jautājumu daļas jautājumu (17%) faktiski atspoguļo psiholoģiskas problēmas, kuras ir atkarības pamatā. Šogad sarakste ar atkarīgiem un līdzatkarīgiem cilvēkiem bija aktīvākā – 944 jautājumi jeb 53%. Sarakstē piedalījās 293 cilvēki (20% jautātāju). Sarakste ar vienu cilvēku notika 2 – 26 reizes, vidēji 3 reizes.

Trešā lielākā jautājumu daļa (14%) ir par dažādām tēmām. Šādus jautājumus uzdot cilvēki, meklējot sev interesējošo informāciju internetā.

Par smēķēšanu interesējas 172 cilvēki (12%), jautāja par kaitējumu veselībai, atmešanas iespējām, lūdza padomus. Par ūdenspiņi bija uzdoti 26 jautājumi, par šo tēmu interesējas pārsvarā jaunieši līdz 19.g.v., par šņaucamo tabaku (25) jautāja gan pusaudži, gan pieaugušie.

Jautājuma saturs	2006.g.(%)	2007.g.(%)
Narkotikas	24	26
Psiholoģija	8	17
Informācija	14	14
Smēķēšana	12	10
Līdzatkarība	8	8
Alkohols	9	8
HIV/AIDS, hepatīts/STS	4	4
Medikamenti	8	3
RAPC aktivitātes	5	3
Datoratkarība	2	2
Azartatkarība	2	2
Statistika	3	2
Bulimija/anoreksija	1	1
AA/AL-ANON/AN		0,5
Aizdomas par narkotiku lietošanu		

Šogad samazinājās jautājumu īpatsvars:

- klients vēlas saņemt informāciju par medikamentiem par 5 %,

- smēķēšanas atmēšanu par 2 %,
- Centru par 2 %,
- par alkohola atkarību par 1 %,
- par statistiku par 1 %.

Šogad palielinājās jautājumu īpatsvars:

- klients vēlas izrunāties par grūtībām par 9%,
- saņemt informāciju par 2 %.

4.5.3. Portāls www.narcomania.lv

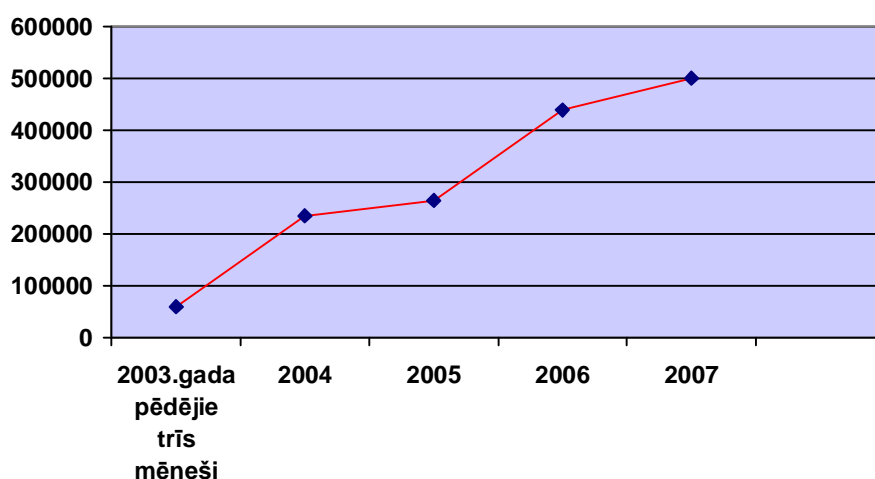
Salīdzinot ar 2006.gadu Centra mājas lapā www.narcomania.lv 2007.gadā lapu pieprasījumu skaits palielinājies par 12%.

Katru nedēļas nogali visiem, kas parakstījušies uz jaunumu saņemšanu, tika sniegta iespēja saņemt aktuālu Centra informāciju.

Mājas lapa tika papildināta ar dažādu veida informāciju, kas saistīta ar Centra notikumiem.

Visskatītākās sadaļas 2007.gadā prioritārā secībā ir – „Atkarību izraisošas vielas”, „Atkarība”, „Jautājumi un atbildes”, „Statistika un pētījumi”, „Testi”, „Saites”, „Konkursi”, „Izdotie materiāli”. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu prioritāra secība ir mainījusies un cilvēki vairāk sāka interesēties arī par citām lietām, piemēram, vairāk sāka apmeklēt sadaļas „Saites” un Centra „Izdotie materiāli”.

Lapu pieprasījumu skaits no 2003.gada jūlija līdz 2007.gada beigām
(absolūtos skaitļos):

2007.gadā jūlijā tika pārtraukts ikmēneša konkurss par tēmām, saistītām ar Centra aktivitātēm, jo tika uzsākta mājas lapas uzlabošana un rekonstrukcija. 2008.gada sākumā ir paredzēts mājas lapu pārveidot pilnībā un uzturēt to uz Rīgas domes servera.

2007.gada sākumā sadaļā „Konkursi” notika 5 konkursi par Centra aktivitātēm, kopumā piedalījās 612 konkursa dalībnieki.

4.6. Alternatīvā profilakse

4.6.1. Veloakcija „Jaunatne pret atkarībām”

Norises vieta un laiks: Velobrauciena maršruts bija Rīga (sākums pie Botāniskā dārza) - Jūrmala (finišs Majoros pie glābšanas stacijas). Akcija notika 29. septembrī no 10.00-16.00. Akcijas dalībnieki veica apmēram 30 km uz velosipēdiem, gan piedalījās minifutbola turnīrā.

Pamatojums: Akcijas mērķis ir piedāvāt jauniešiem alternatīvas laika pavadīšana iespējas, kuras neietver atkarību izraisīšu vielu lietošanu.

Apmeklējums: Velobraucienā piedalījās apmēram 40 dalībnieki, vecumā no 10-30 gadiem.

Norises izvērtējums: Velobrauciens savu mērķi sasniedza. Apjautātie jaunieši izteica gandarījumu par aktīvi pavadīto brīvo laiku. Viņi bija apmierināti ar velobrauciena saturu un piedāvāto iespēju piedalīties mūsu centra rīkotajā pasākumā. Vairums no dalībniekiem izteica vēlmi arī turpmāk piedalīties līdzīgos pasākumos, kuri ir saistīti ar veselīga dzīvesveida popularizēšanu sabiedrībā.

4.6.2. Akcija „Zem viena jumta”

Norises vieta un laiks: 2007. gada 1. septembrī Vērmaņdārzā.

Pamatojums: Pasākumu katru gadu rīko Rīgas skolēnu padome, pieaicinot sadarbības partnerus. Akcijā Centrs piedalījās kā viens no dalībniekiem ar mērķi popularizēt savus pakalpojumus, informēt iedzīvotājus, skolēnus un viņu vecākus par centra darbību, sniegt interesentiem informāciju caur sarunām, izdales materiāliem un atraktīvām spēlēm

Apmeklējums: Kopumā visās aktivitātēs piedalījās apmēram 10 000 cilvēki.

Norises izvērtējums: dalībā pasākumā vērtējuma kā ļoti vērtīga un izdevusies, jo Centra stands un atrakcijas piesaistīja nepārtrauktu un lielu dalībnieku uzmanību, ņemot vērā, pie kam tika iesaistīti dalībnieki no pirmsskolas vecuma līdz sirmam vecumam, jo atrakcijas tika nodrošinātas dažādās un atšķirīgām auditorijām. Centrs pasākuma norises laikā piedāvāja jauniešiem iesaistīties vairākās atrakcijās „Cigaretes mešana”, „Mainu cigaretes pret ābolu!”, kā arī bērnu un jauniešu zīmējumu konkursā „Mana vasara”, tāpat arī Centra informatīvajā standā tika piedāvāti dažādi informatīvie materiāli – bukleti, plakāti, atstarotāji, aproces, T – kreklī utml. Pasākuma norises laikā Centra informatīvo telti un atrakcijas un zīmējumu konkursu apmeklēja aptuveni 700 cilvēku, tika izdalīti 1035 bukleti un citi informatīvie materiāli, kā arī 75 T-krekli, 260 atstarotāji un 203 aproces.

Ieteikumi: svarīgi ir arī turpmāk piedalīties šajā akcijā, jo cilvēki jau zina, ka tradicionāli 1. septembrī Vērmaņdārzā notiek šāda veida pasākums. Ieteikums ir saglabāt arī auditoriju piesaisti ar interesantām atrakcijām, tomēr notikuma vietā nepieciešams atrast veidu, kā iezīmēt, ka informāciju un atrakcijas piedāvā Centrs. Nepieciešams nodrošināt sevis atpazīšanu.

Nākamā gada pasākuma rīkošanai būtu nepieciešami daudz vairāk informatīvo materiālu, kā arī jauna reklāmas tēls, kas būtu ietilpīgāka, un līdz ar to ļautu piesaistīt vēl vairāk apmeklētāju uzmanību, kā arī papildināt atrakciju skaitu dažādojot esošās atrakcijas un izveidojot jaunas.

4.6.3. Izglītības programmas jauniešiem noslēguma pasākums „Līderu spēles 2007”

Norises laiks un vieta: 2007. gada 14. decembris, sporta un atpūtas centrs „Bowlero”, Lielirbes iela 27.

Dalībnieku skaits: 138 cilvēki, 22 komandas.

Pamatojums: parādīt jauniešiem alternatīvus atpūtas veidus, saliedēt komandu, iepazīt komandas locekļus, kā arī pārējos „Līderu spēļu 2007” dalībniekus. „Līderu spēles” Centrs organizē tradicionāli, noslēdzoties jauno līderu izglītošanās programmai, ar mērķi, ieinteresēt izglīto jauniešu komandas tālākai aktīvai sadarbībai. Pasākumā jaunieši tiek ne tikai iesaistīti sporta spēles, bet tiem arī tiek sniegta informācija par to, kā redzam ar viņiem tālāko sadarbību.

Norises izvērtējums: šogad pasākuma vieta tika izvēlēta netradicionāla, parasti tā bija sporta zāle kādā skolā, šoreiz izvēlējamies vietu, kurā ir interesanta, atraktīva vide, kā arī kas piedāvā iespējas sacensties sporta veidos, kurus nevar noorganizēt sporta zālē. Komandas tika sadalītas 2 grupās, no kurām 12 komandas spēlēja boulingu un 12 komandas piedalās atrakcijās (biljards, lāzeršovs, tomātu cīkstoņi, astoņkājis, skārdenes, kauliņu ripināšana, galda hokejs). Komandas mainās - tās, kuras spēlēja boulingu, dodas uz atrakcijām un otrādi. Pasākuma izskaņā notika komandu īsas prezentācijas un apbalvošana. Pēc pasākuma līderi ar saviem vadītājiem palaida gaisā Jaunā gada novēlējumu hēlija balona formātā. Pasākums vērtējams kā izdevies.

Ieteikumi: arī nākotnē organizējot pasākumu ir vērts atrast arvien jaunus un atraktīvus veidus, kur un kā organizēt pasākumu, piemēram, ledus hallē, tomēr svarīgi, ja pasākumu organizē pašu resursiem, pirms pasākuma sasaukt iesaistītā personāla sapulci un katram izskaidrot pienākumus laicīgi. Pirms pasākuma vērtīgi ir informēt arī jauniešu grupu vadītājus par pasākuma norisi.

4.6.4. Pretnarkotiku nedēļa „Narkotikas zog. Laiku. Naudu. Dzīvības”

Pamatojums: Pretnarkotiku nedēļa ir tradicionāls Centra pasākumu kopums, kas veltīts ANO Pretnarkotiku dienai 26.jūnijā. Centrs kopš savas dibināšanas atzīmē šo dienu ar dažādiem pasākumiem, jau trešo gadu pasākumi notiek veselu nedēļu, ar mērķi pievērst pastiprinātu sabiedrības uzmanību atkarību problēmai, kā arī iesaistīt pēc iespējas vairāk cilvēku dažādās aktivitātēs.

Norise:

Sagatavošanās posmā notikušas 5 nedēļas darba grupas dalībnieku sapulces:

26.02.2007. – darba grupas par Pretnarkotiku nedēļas organizēšanu nr.1. tikšanās,

12.03.2007. – Pretnarkotiku nedēļas darba grupas sapulce nr.2,

16.04.2007. – Pretnarkotiku nedēļas darba grupas sapulce nr.3,

07.05.2007. – Pretnarkotiku nedēļas darba grupas sapulce nr.4,

28.05.2007. – Pretnarkotiku nedēļas darba grupas sapulce nr.5.

Nedēļas aktivitātes:

11. – 15. jūnijs - fotoizstāde „Izkrāso savu dzīvi bez atkarībām”. Fotoizstādi veidoja 37 fotogrāfijas, kuru autori bija fotokonkursa „Izkrāso savu dzīvi bez atkarībām” visaugstāk novērtētie dalībnieki. Fotokonkurss no maija sākuma norisinājās portālā www.draugiem.lv un tajā varēja piedalīties ikviens interesents, atspoguļojot savu redzējumu par dzīvi bez atkarībām fotogrāfijās. Konkursam kopskaitā tika pieteiktas 1690 bildes. Pēc portāla lietotāju, Centra un www.draugiem.lv žūrijas vērtējuma tika atlasītas 37 bildes, kuras ikviens varēs aplūkot izstādē. Fotokonkursu ar balvām atbalstīja SIA Olympus Latvija un SIA „Draugiem.lv”. Norises vieta: Rīgas dome, 3. stāvs. No plkst. 9:00 – 17:00. 11. jūnijā notika nedēļas un fotoizstādes atklāšana, kurā dalību ņēma arī Rīgas domes priekšsēdētājs Jānis Birks, kustības „Eiropas pilsētas pret narkotikām” pārstāvniecības Latvijā vadītājs, Rīgas Stradiņa Universitātes Eiropas studiju fakultātes dekāns Andrejs Vilks, kā arī piedalījās vairāku mediju pārstāvji.

12. - 13. jūnijs - akcija „Domu siena”, Esplanādē pie Raiņa pieminekļa. Akciju organizēja Rīgas Atkarības profilakses centrs sadarbībā ar jaunajiem skolu līderiem. Akcijas vietā ikvienam bija iespēja esejas vai zīmējuma veidā paust savu attieksmi pret atkarībām, izmantojot 5 m garu, 2.5 m augstu sienu. Rakstītās domas tiks publicētas www.narcomania.lv. Akcija sākās 12.06. plkst. 13:00 un ilga līdz plkst. 21:00, 13.06. no pl.9:00 līdz pl.21:00.

13.jūnijā - Rīgas 75.vidusskolā no plkst. 12:00 līdz plkst. 16:00 Ogres ielā 1 notika „Sports pret atkarībām” - strītbols, stafetes, novuss. Piedalījās 35 dalībnieki.

14.jūnijā - Centra Ziemeļu rajona konsultatīvajā kabinetā Aptiekas 7/9 no plkst. 12:00 līdz plkst. 15:00 notika „Sports pret atkarībām” – šautriņu mešana, stafetes, novuss. Piedalījās 45 dalībnieki.

15.jūnijā - laikā no plkst. 17:00 līdz plkst. 21:30 klubā „Depo” notika Pretnarkotiku nedēļas noslēguma koncerts, kurā spēlēja grupas ASTR`O`NAUT, SUPERHUMAN, StoneStep, Stiklinieku darbnīca, A.V.G.R., ArtRo, Crystal Sound System.

Nedēļas laikā tika sasniegta augsta publicitāte – 6 ziņas ziņu aģentūrā LETA, 2 publikācijas laikrakstā „Diena”, 2 publikācijas laikrakstā „Neatkarīgā Rīta avīze”, 1 publikācija laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”, 1 publikācija laikrakstā „Latvijas avīze”, sižeti Latvijas radio 1, Latvijas Kristīgajā radio, radio „Skonto”, radio „SWH” u.c. Tv sižeti LTV 1, LTV7, LNT, TV5, TV3, PBK, informācija par nedēļu populārākajās interneta lapās www.apollo.lv, www.studentnet.lv, www.easyget.lv; www.e-riga.lv, www.riga.lv, www.hc.lv.

4.6.5. Vasaras nometne - pārgājiens „Padedze - Aiviekste ” riska grupas jauniešiem

Laiks un vieta: 2007.gada 7.jūlijs – 12.jūlijs

Dalībnieki: 22 jaunieši un 7 pedagogi

Pārgājienā piedalījās jaunieši, kurus var vērtēt kā sociālā riska grupu (mācību problēmas, uzvedības problēmas, ļaunprātīga vielu lietošana) un kuri iepriekš ir nonākuši Centra redzeslokā – konsultāciju kabinetu un Dienas centra klienti. Pārgājiena mērķis bija radīt šiem jauniešiem nepierastu situāciju ārpus viņu ierastās vides, kā rezultātā jaunieši bija spiesti uzņemties atbildību, pieņemt lēmumu un sekot tā izpildei. Pārgājiena laikā tika realizēti visi iepriekš paredzētie mērķi un uzdevumi, pie tam ar uzviņu. Jaunieši mainīja savu uzvedību un savu vietu grupā, apguva sadarbības iemaņas, konfliktu risināšanas iemaņas, iemācījās rūpēties par sevi un citiem. Tika attīstīta jauniešu pienākuma apziņa un celta pašapziņa.

Pārgājiens pierādīja sevi kā ļoti rezultatīvs, pedagoģiskiem instrumentiem un iespējām ietekmēt bagāts līdzeklis. Šā gada pārgājiens radīja papildus novērojumus par jauniešu uzvedību neparastos apstākļos – viens no tiem: zēnu bezpalīdzība un nespēja organizēt sevi un notikumus ap sevi. Pārgājiena laikā ļoti jūtami izpaudās meiteņu ievērojami lielākā fiziskā, emocionālā un morālā izturība.

5. Konferences, semināri un prezentācijas

5.1. Seminārs „Pilsēta bez narkotikām. Pieredze. Iespējas. Izaicinājumi.”

Norises vieta un laiks: 2007.gada 5.septembrī Rīgas domes sēžu zālē.

Dalībnieku skaits: 100 dalībnieku - no RD Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta, gan Rīgas pašvaldības policijas, Bērni tiesību aizsardzības centra, RD Labklājības departamenta, Valsts Probācijas dienesta, Veselības ministrijas, Sabiedrības veselības aģentūras

Pamatojums: seminārs organizēta sadarbībā ar kustības „Eiropas pilsētas pret narkotikām” Latvijas biroju, ar mērķi informēt Latvijas speciālistus par pētījuma „Jaunatne Eiropā” rezultātiem, situāciju Baltijas reģiona valstīs, kā arī iezīmēt būtiskākos risinājumus kopējā sadarbībā jauniešu atkarības novēršanas jomā. Baltijas reģiona valstīs – Īslandē, Somijā, Krievijā, Igaunijā, Lietuvā un Latvijā ir dažāda situācija jauniešu atkarību jomā, ir arī atšķirības nacionālajā likumdošanā, atkarību profilakses pieredzē un praksē. Semināra pirmajā daļā referēja un uz jautājumiem atbildēja Īslandes pārstāvis Jons Sigfusons. Semināra 2.daļā notika dalībnieku – sadarbības partneru informēšana par Centra 2.pusgadā plānotajām aktivitātēm.

5.2. Seminārs „Uzmanību: narkotikas klubos un skolās – reālā situācija un risinājumi”

Norises vieta un laiks: 2007.gada 9.martā, Rīgas Domes sēžu zāle.

Dalībnieku skaits: 110 dalībnieku.

Pamatojums: Semināru organizē kustības „Eiropas pilsētas pret narkotikām” Latvijas pārstāvniecība, Rīgas Atkarības profilakses centrs un Rīgas Stradiņa universitātes Eiropas studiju fakultāte. 06.03.2006. nosūtīta preses relīze medijiem par semināra norisi, izsūtīti ielūgumi sadarbības partneriem.

5.3. Informatīvais seminārs Centra sadarbības partneriem

Norises vieta un laiks: 2007.gada 14.februāris Rīgas Domes sēžu zālē.

Dalībnieku skaits: 80 dalībnieku - skolu sociālie pedagogi, pašvaldības policijas darbinieki, partneri no Rīgas Domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta, Bērni tiesību aizsardzības centra, Rīgas Domes Labklājības departamenta, Valsts Probācijas dienesta.

Pamatojums: semināri tiek organizēti ar mērķi informēt Centra sadarbības partnerus par paveikto, kā arī par plāniem 2007.gadā, par iespējām sadarboties.

Norises izvērtējums:

Seminārs ir iespēja pastāstīt sadarbības partneriem par jaunākajām programmām, projektiem, izdotajiem mācību un informatīvajiem materiāliem. Pieredze rāda, ka šāda veida semināri ir efektīvi, saikne ar sadarbības partneriem turpinās pēc semināra. Semināra laikā parasti sadarbības partneriem tiek dota iespēja saņemt arī jaunākos centra izdotos mācību vai informatīvos materiālus.

5.4. Centra darbinieku pusgada plānošanas semināri

Norises vieta un laiks: 2007.gada 9. un 10.janvārī, Ķekavas pagasta viesu nams „Mētriņi”. 2007. gada darba plānošanas seminārs.

Dalībnieku skaits: 35 darbinieki.

Pamatojums: Semināri tiek organizēti, lai stiprinātu Centra iekšējās sabiedriskās attiecības, kā arī optimizētu Centra darbības plānošanu. Seminārs veicina iespēju katram Centra darbiniekam izteikties par savu un citu kolēģu paveikto, kā arī ietekmēt Centra perspektīvo attīstību.

Norises izvērtējums: seminārs ir vērtējams pozitīvi, jo pieaug kolektīva saliedētība, kā arī izpratne par darba mērķiem un uzdevumiem. Kā svarīgs ieteikums ir semināra programmu veidot kompaktāku un efektīvāku, konkrēti izvirzot noteiktā semināra uzdevumus un sagaidāmos rezultātus.

5.5. Jauniešu konference jauniešiem līderiem

Norises vieta un laiks: 2007.gada 23.aprīlī, Rīgas Domes sēžu zālē

Dalībnieku skaits: 100 dalībnieku.

Pamatojums: jauniešu konference jauniešiem līderiem ir projektu konkursa noslēgums. Pasākumā piedalījās Centra jaunie līderi, iepriekšējo gadu līderi, viesi no Ventspils un Rēzeknes aktīvām jauniešu organizācijām. Pasākumā ievadvārdus jauniešiem teica Latvijas Republikas Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs, Saeimas deputāts Dr.Jānis Strazdiņš, kustības „Eiropas pilsētas pret narkotikām” pārstāvniecības Latvijā vadītājs, Rīgas Stradiņa Universitātes Eiropas studiju fakultātes dekāns Andrejs Vilks.

5.6. Prezentācijas

2007.gada 22.janvārī notika kalendāra vecākiem „Es gribu Jums pateikt! - 2007” prezentācija.

2007.gada 20.decembrī notika kalendāra vecākiem „Es gribu Jums pateikt!- 2008” prezentācija.

6. Kvalifikācijas celšana un pieredzes apmaiņa

6.1. Centra darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana

1. Apmācības „Smilšu terapijā”, 10 dienas,
2. Apmācības „Atkarības profilakses izglītības programma RAPC speciālistiem”, 6 dienas,
3. Apmācības sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanā Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta ietvaros, 1 nedēļa,
4. J.Strazdiņa vadītais apmācību kurss „Narkoloģija”, 4 mēneši,
5. Apmācības līderu kluba dalībniekiem, 1 diena,
6. Seminārs „Emociju pavēlnieks”, 1 diena,
7. Seminārs „Konsultēšana”, 2 dienas,
8. Seminārs „Bērnu un pusaudžu depresija pēc vecāku prombūtnes”, 1 diena,
9. Seminārs „Gada pārskats 2007”, 1 diena,
10. Seminārs „Uzvedības traucējumi: klīniski psiholoģiskie aspekti”, 3 dienas,
11. Seminārs „Krīzes konsultēšana pasaku terapijā”, 4 dienas,
12. Seminārs „Aktuālais publiskā sektora grāmatvedībā”, 1 diena,
13. Seminārs „MS Excel praktiskais pielietojums”, 1 diena,
14. Seminārs „Lietvedība budžeta iestādēs”, 1 diena,
15. Seminārs “Metodiskā apmācība darbam ar sociālā riska grupas bērniem”, 3 dienas,
16. Seminārs “Metodiskā apmācība darbam ar programma „Dusmu pārvaldīšanas programma””, 3 dienas,
17. Seminārs “Metodiskā apmācība darbam ar atkarības profilakses programmu „Apdomājies””, 1 diena,
18. Seminārs “Metodiskā apmācība darbam ar atkarības profilakses programmu „Pasmēķē un pietiek””, 3 dienas,
19. Seminārs „Baznīcas iesaistīšanās līdzatkarības problēmas risināšanā”, 1 diena,
20. Kursi „Stresa menedžments”, 3 dienas,
21. Kursi „Fotogrāfijas pamati”, 1 mēnesis,
22. Kursi „Konfliktu risināšanas prasmju treniņš”, 3 dienas,
23. Apmācības „No atkarības vielām brīva darba vieta”, 2 dienas,
24. Latvijas ārstu biedrības Otrā interdisciplinārā konference, 1 diena.

6.2. Piedalīšanās starptautiskās konferencēs un semināros

1. The Institute for Problem Gambling & Treatment conference „Sociālā atbildība azartspēļu biznesā”

Norises vieta un laiks: Tallina, Igaunija, 2007.gada 12.aprīlis

No Centra piedalījās 2 pārstāvji.

Konferences tēmas – iepazīšanās ar sociālās atbildības sfēru Igaunijā, iepazīšanās ar sociālās atbildības realizācijas programmām Eiropas Savienībā, jaunu sadarbības iespēju noteikšana un sadarbības modelis.

Konferences galvenais mērķis bija apkopot dažādu valstu pieredzi attiecībā uz azartspēļu atkarības dinamiku katrā valstī pēdējos gados, kā arī kādas palīdzības iespējas katrā valstī tiek piedāvātas. Konferencēs ietvaros arī azartspēļu biznesa kontrolējošās institūcijas un azartspēļu biznesa kompānijas uzstājās ar savu redzējumu par šo industriālo fenomenu un tā vietu sabiedrībā, kā arī pauda savu redzējumu par šo kompāniju iesaistīšanos, atbildību azartspēļu atkarības problēmu risināšanā.

2. Eiropas Uzticības tālruņu narkotiku jautājumos fonda komisijas sanāksme

Norises vieta un laiks: Londona, Anglija, no 2007.gada 25. līdz 27.aprīlim.

No Centra piedalījās 1 pārstāvis.

Darba grupā bija iespēja citu valstu pārstāvjus iepazīstināt ar situāciju Latvijā, Centra Uzticības tālruņa sasniegumiem un problēmām.

3. ECAD konference „Fighting drugs – from different angles”

Norises vieta un laiks: Stambula, Turcija, no 2007.gada 8. līdz 13.maijam.

No Centra piedalījās 2 pārstāvji. Konferencēs laikā tika nolasīti gan zinātniski pētnieciskas ievirzes darbi un referāti, gan arī bija iespējams noklausīties praktiķu uzstāšanos par sava darba rezultātiem.

4. EFTC 11. Eiropas rehabilitācijas un narkotiku politikas konference

Norises vieta un laiks: Ļubļana, Slovēnija, no 2007.gada 5. līdz 10.jūnijam.

No Centra piedalījās 2 pārstāvji.

Centrs ir šīs organizācijas asociētais biedrs kopš 2003.gada.

Konferencē tika atspoguļota pasaules pieredze cīņā ar narkotikām dažādos līmeņos un dažādos aspektos - sākot no politiskiem līmeņiem un beidzot ar praktiskiem.

5. European Network of Quitlines seminārs

Norises vieta un laiks: Edinburga, Apvienotā karaliste, no 2007.gada 20. līdz 22.jūnijam.

No Centra piedalījās 2 pārstāvji.

Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar situāciju ENQ un tika apspriesta akreditācija un jaunas sadarbības iespējas. Tāpat diskusijas raisījās par reklāmas nozīmi kādas idejas popularizēšanā un par pasīvās smēķēšanas ietekmi un sekām.

6. 20. Baltijas konference „Noziedzība un narkotikas mainīgajā pasaulē”
Norises vieta un laiks: Sanktpēterburga, no 2007.gada 27.jūnija līdz 2.jūlijam.
No Centra piedalījās 1 pārstāvis.
Konferenci organizēja Krievijas zinātņu akadēmijas Socioloģijas institūts.
Piedalījās pārstāvji no Baltijas reģiona valstīm, kā arī no Nīderlandes, Norvēģijas, Francijas un ASV. Konferences tēmas – organizētā noziedzība, ekonomiskā noziedzība, korupcija, gamblings, narkotiku lietošana, pašnāvības, deviantas uzvedības sociālā kontrole.
7. European Treatment Centres for Drug Addiction seminārs – diskusija
Norises vieta un laiks: Berlīne, Vācija, 2007.gada 13.augustā
No Centra piedalījās 1 pārstāvis.
Seminārā bija iespēja iepazīties ar narkomānijas profilaksi un pieredzi Berlīnē un citās Vācijas pilsētās, kā arī dalībnieki tika iepazīstināti ar pieredzi Rīgā realizējot dažādus narkomānijas profilakses projektus.
8. Konference „Strategy, management and communication against drug addiction”
Norises vieta un laiks: Milāna, Itālija, no 2007.gada 19. līdz 23.septembrim
No Centra piedalījās 1 pārstāvis.
Konferences laikā tika nolasīti gan zinātniski pētnieciskas ievirzes darbi un referāti, gan arī bija iespējams noklausīties praktiķu uzstāšanos par sava darba specifiku.
9. 4. Eiropas konference „Tabaka vai veselība 2007”
Norises vieta un laiks: Bāzele, Šveice, no 2007.gada 9. līdz 14.oktobrim.
No Centra piedalījās 2 pārstāvji.
Konferencē piedalījās aptuveni 400 dalībnieku no visas pasaules. Ar referātiem uzstājās zinātnieki, pētnieki, kā arī praktiķi - par aktuālākajām tendencēm smēķējošu cilvēku ārstēšanas jomā, atkarības ļaunuma mazināšanu, terapeitisko komūnu efektivitāti, bezmedikamentu terapiju.
10. Konference „Youth in Europe – The Reykjavik forum”
Norises vieta un laiks: Reikjavika, Īslande, no 2007.gada 16. līdz 21.oktobrim.
No Centra piedalījās 2 pārstāvji.
Konferencē piedalījās pārstāvji no ECAD dalībvalstīm, kuras ir iesaistījušās projekta „Youth in Europe” realizācijā. Tika prezentēti projekta rezultāti un notika diskusija par iespējamajiem „soļiem” atkarības profilaksē.
11. „European Network of Quitlines” konference
Norises vieta un laiks: Roma, Itālija, 2007.gada 10. un 11.decembrī
Konferenci organizēja „European Network of Quitlines” kopā ar Itālijas pretsmēķēšanas biedrību.
No Centra piedalījās divi pārstāvji.
Konferencē piedalījās vairāk kā 35 delegāti no Eiropas Savienības valstīm.
Tika apspriesti Eiropas pretsmēķēšanas balvas konkursa organizēšana Eiropā, tai skaitā Latvijā.

7. Eiropas Savienības līdzfinansētie projekti

7.1. Eiropas Sociālā fonda finansētie projekti

2007.gadā noritēja darbs pie 3 Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētiem projektiem:

7.1.1. Projekta nosaukums: „Izglītības programma un apmācība darbam ar bērniem un jauniešiem ar atkarības problēmām un viņu ģimenēm”.

Finansējums: 28.03.2006. Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu pārvalde apstiprināja finansējumu par LVL 11 032.70. Līgums par projekta īstenošanu tika parakstīts 30.05.2006. Kopumā 2007.gada projekta īstenošanas periodā apgūti LVL 10 394.26 no piešķirtā finansējuma.

Projekta īstenošanas laiks 01.09.2006. – 31.07.2007.

Projekta vadītāja: Ārija Lodziņa

Rezultāti: projekts ir īstenots, notikusi paredzētā izglītības programmas izstrāde, apmācīta mērķa grupa, izdots metodiskais materiāls.

7.1.2. Projekta nosaukums: „Atkarības profilakses metodika tiesībaizsardzības un medicīnas darbiniekiem”.

Finansējums: 03.03.2006. Izglītības un zinātnes ministrija apstiprināja finansējuma piešķiršanu par LVL 26 343,29. Līgums par projekta īstenošanu tika noslēgts 27.04.2006. Projekta īstenošanas gaitā apgūti LVL 23 134,29. Valsts Izglītības attīstības aģentūra pilnībā apstiprinājusi projekta 1.struktūrfonda pieprasījumā atmaksai pieprasītās projekta izmaksas – LVL 2479,12 apmērā.

Projekta īstenošanas laiks 01.05.2006. – 30.04.2007.

Projekta vadītāja: Sandra Rubene

Rezultāti: Projekts īstenots, 2. starpziņojums un projekta noslēguma ziņojums iesniegti starpniekinstitūcijā 31.05.2007. starpniekinstitūcija apstiprinājusi projekta izdevumus kā attiecināmus.

7.1.3. Projekta nosaukums: „Nepilngadīgo jauniešu ar sociālās uzvedības novirzēm un atkarības problēmām iekļaušana sabiedrībā”.

Finansējums: 07.06.2006. Sabiedrības Integrācijas fonda padome apstiprināja finansējuma piešķiršanu LVL 79 951,45 apmērā. Līgums par projekta īstenošanu tika noslēgts 02.10.2006. 22.05.2007. Sabiedrības integrācijas fondā iesniegts struktūrfondu pieprasījums par LVL 2871,35 apmērā.

Projekta īstenošanas laiks 02.10.2006. – 30.06.2008.

Projekta vadītāja: Sandra Rubene.

Rezultāti: izstrādāta rokasgrāmata speciālistiem; izstrādāta sociālās rehabilitācijas programma; apmācīts personāls darbam ar programmu; uzsākts pilotprojekts programmas ieviešanā.

7.2. Eiropas Savienības programmas „Jaunatne” līdzfinansētais projekts „Izkrāso savu dzīvi bez narkotikām”

Laikā no 01.02.2007. – 30.06.2007.tika īstenots ES programmas „Jaunatne” līdzfinansēts projekts „Izkrāso savu dzīvi bez narkotikām”. Projekta tēma bija starptautiska cīņa pret narkotikām un jaunatnes brīvais laiks. Tā mērķis bija piesaistīt un aktualizēt cilvēku uzmanību par jauniešu brīvā laika pavadīšanas problēmām un

narkotiku lietošanas popularitāti jauniešu vidū. Projektā piedalījās jaunie līderi no Centra, jaunieši no Zviedrijas un Rumānijas.

Visi projekta mērķi un uzdevumi tika realizēti un sasniegti. Latvijā projekta norises vietas bija Usmas tautas kristīgā skola, kur tika pavadītas pirmās trīs projekta norises dienas, kuru laikā katra dalībvalsts iepazīstināja ar sevi un savu kultūru, projekta dalībnieki adoptējās videi un vairāk iepazīna viens otru, izstrādāja kopīgu projektu. Ceturtā projekta diena bija ekskursija uz Liepāju, lai projekta dalībnieki apskatītu kā savu brīvo laiku pavada jaunieši Liepājā, kā arī iepazītu Latvijas kultūru un ainavas. Piektā projekta diena norisinājās Rīgā, kur Vecrīgā tika izrādītas dzīvās skulptūras. Pēdējā dienā noritēja orientēšanās spēle „Atpazīsti objektus Rīgā”. Projekta laikā tika spēlētas dažādas saskarsmes, improvizācijas un lomu spēles, kas ļāva projekta jauniešiem izjust dažādas emocijas, iejusties dažādās situācijās un iepazīt sevi un citus.

Vislielāko sabiedrības uzmanību pievērta performance „Dzīvās skulptūras” Vecrīgā, ar kuru palīdzību tika pievērsta sabiedrības uzmanība narkotisko un atkarību izraisīto vielu negatīvai ietekmei.

8. Sadarbība ar NVO, citām institūcijām (partneriem)

1. 12.05.2007. – Centrs atbalsta retro motociklistu biedrības rīkoto akciju Rīgas ielās.
2. 2007. gada jūnijs – augusts: Centrs atbalsta 4 koncertu tūri - akciju „Nē – narkotikām”, kuru organizē „Neatkarīgo mūzikas producentu grupa”. Centra akciju atbalsta ar videokliem, reklāmas un informācijas materiāliem, piedalās akcijas preses konferencē.
3. 2007.gada jūnijā uzsākta sadarbība ar basketbola klubu VEF par kopīgas akcijas izveidi un īstenošanu 2007. gada 2. pusgadā – 2008. gada 1. pusgadā.
4. 05.06.2007. – tikšanās ar Tukuma pašvaldības speciālistu grupu, pieredzes apmaiņa.
5. 01.09.2007. – Centra darbinieki piedalās Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta Rīgas skolēnu domes rīkotajā pasākumā – informatīvajā akcijā skolēniem „Zem viena jumta”, prezentējot Centra piedāvājumu.
6. 22.09.2007. – Centra darbinieki piedalās nevalstiskās organizācijas kluba „Māja” organizētā jauniešu akcijā Esplanādē „Esi neformāls!”, prezentējot Centra piedāvājumu.
7. 25.11.2007. – Centrs sadarbībā ar atveseļošanās klubu „Divpadsmit” organizē veselības skrējiena „Juglas aplī” noslēguma pasākumu.
8. 2007. gada novembris – decembris: Centra darbinieki sadarbībā ar Triāla klubu „Karters” organizē alternatīvus brīvā laika pavadīšanas laika veidus popularizējošu akciju „Būt aktīvam un veselīgam ir stilīgi!” 7 Rīgas skolās.